

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPIŲTIS — AUGUST 6, 1975

Nr. 182

LKB Kronika Nr. 16

Bažnyčios turi sugriūti

"Be valdžios leidimo jūs neturite teisės bažnyčioje net vinių įkalti"

12

Kun. B. Laurinavičiaus pareiškimo Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui K. Tumėnui tęsinys.

3

Kalbama ir rašoma, kad bažnyčios remontuojamos laisvai. Tai netiesa. Tiesą drįso pasakyti tik iš Maskvos atvykęs Tarasovas, 1973 liepos 16 jis pasakė: "Be valdžios leidimo jūs neturite teisės bažnyčioje net vinių įkalti". Adutiškiai nusipirko nurašytus, metalo laužui skirtus, apšildymo agregatus ir juos suremontavo. 1973 rugsėjo 16 Adutiškio bažnyčios komitetas paprašė Svencionių raj. Vykdomojo komiteta, kad leistų apšildyti bažnyčią, tačiau į pasiūstą prašymą rajonas neatsakė. 1973 lapkričio 1 adutiškiai kreipėsi pas Jus. Lapkričio 21 atvykęs į Adutiškį Jūsų referentas žodžiu pasakė: "Apšildomos tik tos bažnyčios, kuriose yra vertingi meno kūriniai". Tokiu atsakymu visi pasipiktino — meno kūrinių la-biau rūpinasi, kaip žmogumi, o ne kaip bažnyčiomis. Tardytojas reikalavo nurodyti, kur ką pirkto. Visa kruopščiai surašęs, reikalavo, kad pasirašytų, bet atsakymu Jūs išeidete kolū-

kiečius, kurie girdi, kad kai kur jau ir fermos apšildomos. Jie mato, kad ir kultūros namai dieną naktį apšildomi.

1973 gruodžio 9 adutiškiai kreipėsi į LTSR Ministrų Tarybą. 1974 vasario 3 kreipėsi pakartotinai, bet atsakymo nesulaukė. 1974 kovo 14 buvę kreipėsi į LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumą ir į LTSR KPCK pirmąjį sekretorių, bet adutiškiams nei vienas neat-sakė.

Adutiškiai, padarę išvadą, kad tiek Ministrų Taryba, tiek Aukščiausios Tarybos Prezidiumas ir Centro Komitetas, gerai suprasdami bažnyčios nuo valstybės atskyrimo dekreto, nenori su tikinčiais turėti nieko bendro, todėl ir prašymus neat-sakė. Žmonės ramia sąžine pradėjo bažnyčios apšildymo dar-bus.

Baigiantis darbams, prasidėjo revizijos. Liepos mėnesį kažkoks pareigūnas su priešgaisrinės apsaugos inspektoriumi patikrino, kur kas pirkta. Liepos 23 tardymui buvo pakviesti bažnytinio komiteto nariai: P. Burokas ir V. Trečiokas. Tardytojas reikalavo nurodyti, kur ką pirkto. Visa kruopščiai surašęs, reikalavo, kad pasirašytų, bet atsakymu Jūs išeidete kolū-

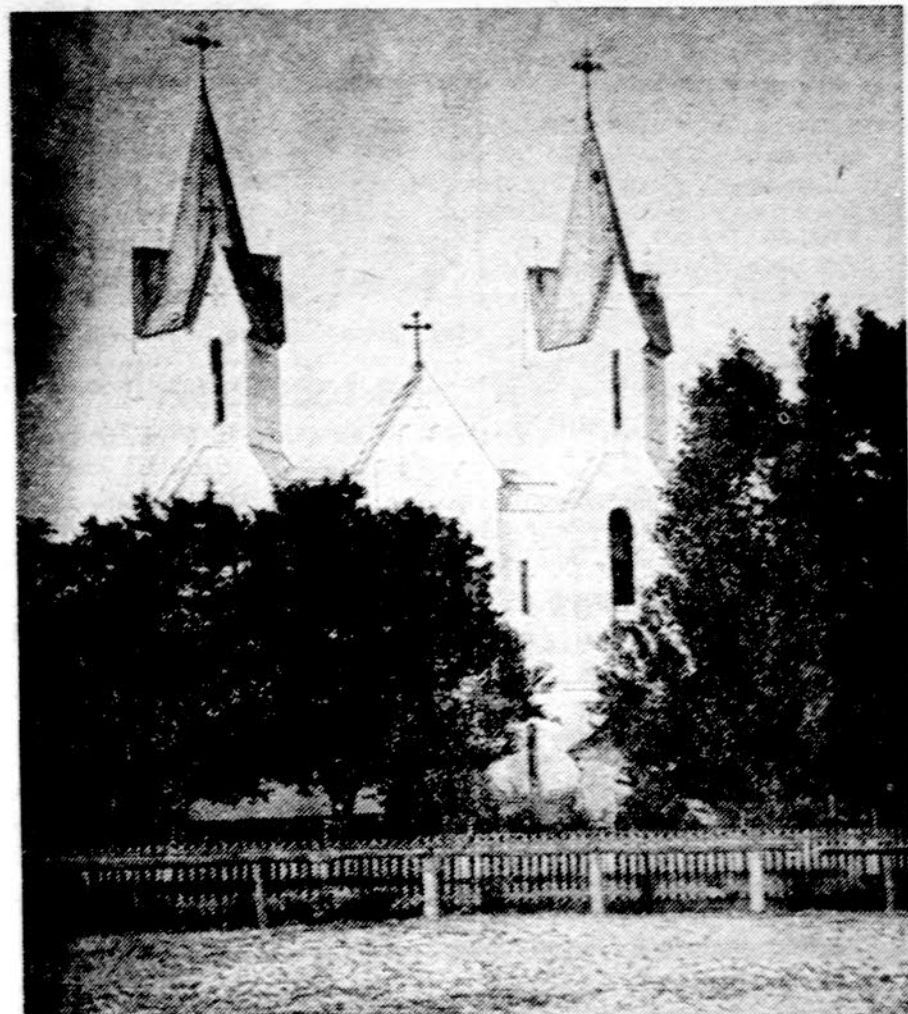
tikslų duomenų. Jie buvo pasodinti pas budintį milicininką ir sėdėjo tol, kol pasirašė. Ar turėjo tardytojas taip elgtis? Argi revizoriai reikalauja, kad buhalteriai ir direktoriai teiktų žinias iš atminties? Vėliau buvo pašauktas tardymui bažnytinio komiteto kasininkas P. Avinas. Po jo buvo ištardytas buvęs bažnytinio komiteto sekretorius A. Bučelis. Paskiausiai Adutiškio apylinkės pirmininkas ir milicijos įgaliotinis klausinėjo mane, kur gauti žibalo bakai?

Kai tardytojas nesurado pagrindo apkaltinti adutiškius, tada rajonas pareikalavo, kad bažnyčios komitetas pateiktų apšildymo projektą.

Bažnyčios komiteto atstovai P. Burokas ir V. Trečiokas kreipėsi pas rajono architektą Jakučionį, kad jis padarytų reikiamą projektą. Architektas griežtai atsisakė ir pasiuntė žmones į Kauno Komunalinio ūkio projektavimo institutą. Rugpiūčio 11 adutiškiai kreipėsi nurodytu adresu. Kauniečiai labai stebėjosi, kaip architektas Jakučionis, žinodamas, kad švenčionių rajonas priklauso Vilniaus zonai, pasiuntė juos net į Kauną. Vilniuje žmonės buvo pareikšta, kad be Religijų reikalų tarybos įgaliotinio sutikimo bažnyčioms jokių projektų daryti negali.

Rugpiūčio 28 adutiškiai, išgirdę per televiziją Jūsų kalbą, kad tikintieji laisvi ir be jokių trukdymų remontuoja bažnyčias, rugpiūčio 30 nuvyko pas Jus, o Jūs, pataręs jiems perauklėti (kleboną, pasiuntėte žmones į rajoną, kad leistų padaryti projektą. Rugsėjo 24 iš rajono buvo gautas toks raštas: "Iki bus paruošta dokumentacija, toliau vykdyti darbų negalima". Rajonas reikalauja pristatyti projektą, o jam padaryti leidimo neduoda...

Prisimena epizodas iš lenkų okupacijos laikų. Vilniuje buvo lietuvių gimnazija. Lenkų ponai pasiryžo ją likviduoti ir pareikalavo, kad stojantieji pristatytų pažymėjimą, jog jų tėvai lietuviai. Gimnazija bet tokių pažymėjimų neturėjo teisės mokinius priimti, o tokių pažymėjimų niekas neišduodavo... Dabar vėl grįžtama į ponų pramintus takus.

Svencionių bažnyčia

(1931 metų nuotrauka)

(Bus daugiau)

R. Europoje vėl trūks grūdų

LONDONAS. — "The Times" analizuoja pranešimus apie Rytų Europos derliaus sunkumus ir sako, kad Rusijoj grūdų bus mažiau nuo 25 iki 30 mil. tonų. Trūkumas ne vien dėl netinkamo oro, bet ir dėl blogos organizacijos, trūkumo mašinų ir nepakankamo darbininkų skaičiaus. Maisto kainos turės pakilti ne vien Sovietų Sąjungoje, bet ir kitose valstybėse. Jos bus mažiau jaučiamos Lenkijoje ir Jugoslavijoje, kur žemės ūkis beveik visas privačiose rankose. Geras, net geresnis derlius bus tik Čekoslovakijoje dėl gero oro.

Angolos baltųjų susirūpinimas

LUANDA. — Keli tūkstančiai baltųjų demonstravo Angolos sostinėje, reikalaudami juos gauti išvežti. Angola gaus nepriklausomybę lapkričio 11, ir tokiu tempu, kaip dabar kad veža baltuosius, maždaug po 1.200 kasdien, iki to laiko visų neišvežs ir paliks juodųjų malonei ar nemalonei.

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas patvirtino žinią, kad Amerika šiaurės Jemenui gards ginklų. Pietų Jemenas ginklųuojamas komunistinių šalių.

Daržovės atpig

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio departamentas spėjo, kad šį mėnesį vaisiai ir daržovės atpig, bet jie vis vien bus truputį brangesni, nei buvo pernai tuo pačiu metu. Daržovių šiais metais užsodinta Amerikoje 3 proc. mažiau, bet derlius jų yra didesnis nei pernai.

NEW YORK. — AP surinkto mis žiniomis, automobilių taisy-mas birželio mėnesį buvo 14,2 procentų brangesnis nei pernai tuo pačiu metu. Prie pabrangimo prisideda faktas, kad mažiau perkami nauji automobiliai, o daugiau remontuojami seni.

Portugalijos grąžino pašalintus karininkus

LISABONA. — Tūkstančiai antikomunistų demonstravo Falmalicao mieste, šiaurinėj Portugalijoje, įsiveržė į komunistų būstinę ir ją sudegino. Minia buvo supykusi, kad kareiviai, malšindami dieną prieš tai demonstracijas, du žmones nušovė.

Amdaora barakuose, netoli Lisabonos, pulkininkas Jaime Neves, aštuoni leitenantai ir keturi seržantai buvo pašalinti ir pakeisti labai kairiaisiais. Susirinkę viso pulko kariai pareikalavo, kad jų vadai būtų sugrąžinti, ir kariuomenės saugumo viršininkas gen. Carvalho turėjo pripažinti, jog tai buvusi klaida. Karininkai ir seržantai grįžo į savo pareigas.

Lisabonoj, Miškų ministerijos pastate vakar sprogo bomba ir užmušė vieną žmogų.

Ispanų karininkai už reformas

MADRIDAS. — Ispanijos karininkai iki šiol buvo labai ištikima generalissimui Franco, bet dabar pradeda kalbėti, kad reikia reformų, ir Franco turi atsistatydinti. Karininkus sujudino nesenas atsitikimas, kai buvo suimta 14 kapitonų ir vienas majoras, kurie agitavo už reformas. Karininkai taip pat jaučia, kad gali kilti karas su Maroku dėl ispanų Saharos, ir reikia stipresnės valdžios.

ATENAI. — Graikijos teisme, kur teisama 20 buvusių vadų, vienas liudininkas, opozicijos partijos vadas George Mavros, teisiamuosius pavadino "Chicago gangsteriais". Buvęs diktorius George Papadopoulos ir generolas Dimitrios Ioannides veikė panašiai, kaip veikė ir kulkosvaidžiais ginkluoti Chicago bankų plėšikai, sakė liudininkas.

LOS ANGELES. — Californijos valstijos gynėjas Evelle Younger iškėlė bylą prieš Sears kompaniją, kaltindamas, jog jie skelbimuose nurodo pagigtas prekių kainas, kai tikrumoje yra reguliarios kainos.

MASKVA DĖMESĮ KONCENTRUOS AZIJAI

MASKVA. — "Monitor", su-rinkęs informacijas iš savo korespondentų, duoda analizę galimos tolimesnės Maskvos politikos. Sovietai ateity koncentruos savo dėmesį Azijai, svarbiausia veiks prieš Kiniją.

1. Indostano pusiasalį palai-kys status quo su pastebimu no ru Indijos įtaką išplėsti kaimynystėje — Pakistane, Afganis-tane ir Bengalijoje;

2. Indokinijoj stengsis sulai-kyti didėjančią Kinijos ekspan-siją;

3. Azijai stengsis primesti ko-lektyvinių saugumo pakta, pana-šų, kokį pasirašė Europai.

Brežnevas, kalbėdamas Hel-sinky, buvo paminėjęs, jog Eu-ropos pavyzdžiu turėtų pasekti ir kiti kontinentai, o rugpiūčio 3 "Pravda" konkretizavo, kad Helsinkis gali būti modeliu ir

Japonai teroristus paleidžia

TOKIO. — Ministeris pirmi-ninkas Takeo Miki kuris šiuo metu lankosi Washingtono, da-vė leidimą iš kalėjimo paleisti septynis teroristus, kurių reika-lauja Raudonosios armijos tero-ristai, užėmę Amerikos ambasa-dą Malezijoje. Kai juos japonai vedė iš kalėjimo, du iš septynių atsisakė išvykti, sakydami, kad jie daugiau nenori priklausyti šiai teroristų grupei.

Pietų Vietnamo komunistinis ministerių kabinetas

Helsinkio akto simbolinė reikšmė svari

WASHINGTONAS. — Visi radijo, televizijos ir spaudos ko-mentatoriai ar net žinių pranešėjai kitaip nevertina Helsinkio konferencijos, kaip tik visišku Europos padalinimu, geležinės uždangos — sienos pripažinimu visiems laikams, nežiūrint oficialių asmenų raminių ir teisinimų to, ko negalima patei-sinti. Šios savaitės "Newsweek" sako, kad Helsinkio "galutinis aktas" buvo deklaracija to, ko sovietai siekė 30 metų. Susirin-kę vadai tik patvirtino, ratifika-vo pokarinį Europos pasidalini-mą, kartu ieškodami tilto, kaip per politinę bedugnę susisiekti. Nors pasirašytas dokumentas ir labai miglotas, suredaguotas bendrais žodžiais, bet jo simbo-linė reikšmė yra labai svari. Ger-rald Fordas susiinkusiems sa-kė: "Istorija šią konferenciją teis, vertins ne pagal tai, ką mes šiandien čia kalbame, bet ką mes rytoj padarysime; ne už žodinius pažadus, bet už dar-bus, kuriuos turėsime įrodyti.

Helsinkis — Fordo Waterloo?

BELGRADAS. — Jugoslavi-joj taip vertinama Helsinkio konferencija: jeigu po jos so-sovietai leis daugiau emigruoti, jei daug kam duos vizas lanky-tis Sovietijoje ir jiems netruk-dys lankytis, kur tik jie nori, kaip tai daroma visur kitur pa-saulio; jei Rytų Europai leis daugiau savarankiškai tvarky-tis, tai Fordo padėtas parašas Helsinkio bus laikomas indėliu į pasaulinę taiką. Bet jei sovie-tai dar labiau prispaus disiden-tus; jei jų tankiai vėl malšins sukilėlius, kaip buvo Budapeste, Prahoje ir kitur, tai istorija Hel-sinkį vadins prezidento Fordo politiniu Waterloo.

STOCKHOLMAS. — Prez-Fordo lėktuvas iš Europos pakelėję namus, buvo įskridęs į teritoriją, kur švedai laiko ka-rine zoną ir neleidžia niekam skristi. Pakilęs švedų naikintu-vas tam tikrais ženklais leido suprasti, kad Fordo lėktuvas negali tuo keliu skristi. Tarp prezidento lėktuvo ir švedų ra-dijo kontakto nebuvo.

WASHINGTONAS. — Pasi-naudodami Kongreso atostogo-mis 19 kongresmanų, 12 demo-kratų ir 7 respublikonai, vado-vaujami Atstovų rūmų pirmi-ninko Carl Albert, išvyko ketu-rių savaitių kelionei po Rytų Europą. Aplankys Sovietų Są-jungą, Rumuniją ir Jugoslaviją.

WASHINGTONAS. — Paštas pradeda naudoti elektrinius au-tomobilius vietos siuntai vežio-ti. Evansville, Indianoje, tokie džipai jau naudojami. Pakranta baterija galima nuvažiuoti 29 mylias 40 mylių greičiu.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 6: Viešpaties Atsi-mainymo šventė; šv. Agapitas, šv. Afra, Jaugėdas, Daina.
Rugpiūčio 7: šv. Kajetonas, šv. Klaudija, širvydas, Jogilė.
Saulė teka 5:48, leidžias 8:04.

ORAS

Daugiausia saulėta, bet vė-siau, apie 75 laipsniai.

SKAUTYBĖS Kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skn. Irena Regienė, 2632 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS 1975 M. SUVAŽIAVIMAS

Kaip jau buvo skelbta, LSS Tarybos Pirmija, pasirėmusi LSS Suvažiavimo nuostatų 3 str., kviečia 1975 m. LSS Suvažiavimą ir kartu Seserijos, Brolijos, Akademinių Skautų Sąjūdžio ir Rajonų vadovų sueigas: išlaikyti LSS Vadovybės pranešimą, išrinkti LSS Vadovybę, priimti nutarimus organizacijos klausimais ir susipažinti su Suvažiavimo dalyvių pasisakymais bei siūlymais.

Suvažiavimo dalyviai — registruoti skautininkai-ės ir vadovai-ės, — išvardinti LSS Suvažiavimo nuostatų 7 str. a) pastraipoje, atitinką 8 str. reikalavimus.

ASS nariai, neminėti 7 str. — nevadovai ir neskaudininkai-ės, atitinką nuostatų 8 str. sąlygas, pagal LSS Tarybos papildomąjį nutarimą (žiūr. pridėtų nuostatų priedą pabaigoje) gali Suvažiavimo Prezidiume registruotis rinkti ASS Vadijos Pirmininką, jo Pavaduotoją ir Garbės Gynėją.

LSS Tarybos nustatyti nario mokesčiai (8-10 str. str.) yra tokie: 5 dol. metams — skautininkams-ems, 2.50 dol. — skautams vyrams ir vyresnioms skautėms, 2.50 dol. akademikams (neskaudininkams-ems), 2 dol. — skautams ir skautėms. Suvažiavimo dalyvių registracijos mokesčiai \$2 asmeniui. Dalyviai jį moka registruodamiesi Suvažiavimo Prezidiume. Kaip ir ligi šiol, to reg. mokesčio nemoka V. Vokietijos ir Pietų Amerikos rajonų Suv. dalyviai, o Anglijos ir Australijos rajonų — moka savo rajonų vadijos.

LSS Tarybos Pirmija, vykdydama LSS Suvažiavimo nuostatų 4 str., Suvažiavimo Prezidiumą sudarė New Yorke. Į jį įeina: v. s. Antanas Bobelis — Prezidiumo Pirmininkas; nariai — s. Juozas Bružas, v. s. Antanas Gudaitis, s. Rima Bružienė, s. Irena Jankauskienė, s. Danutė Siemaskienė ir ps. Rima Gudaitienė.

Suvažiavimo Prezidiumo Pirmininko adresas: v. s. Antanas Bobelis, 140 Linden St., Massachusetts Park, N. Y. 11762. Tel. (516) 541-0583.

Suvažiavimo dalyvių registracija (ir mokesčiai): s. Rima Bružienė, 2932-44 Beach Channel Drive, Far Rockaway, N. Y. 11691.

LSS Tarybos Pirmija, pagal nuostatų 4 str., parinko Suvažiavimo eigos tokias datas:

I. Atitinkami vadovai-ės (pagal 14 str.) Suvažiavimo Prezidiumui pristato (mandatams nustatyti) sąrašus ligi rugpjūčio 31 d.

II. Suvažiavimo dalyviai registruojasi Suvažiavimo Prezidiume (siunčia registracijos lapą ir atitinkamai registracijos mokesčių) — ligi rugsėjo 15 d.

III. Rinkimams kandidatų ir nutarimų siūlymai pateikiami Suvažiavimo Prezidiumui — ligi rugsėjo 15 d.

IV. Suvažiavimo Prezidiumas paskelbia (25-27 str. str. parsiųtytų kandidatų sąrašus (kurie dar dėl įvairių priežasčių, žinoma, gali pasikeisti) — ligi IX. 30.

V. Suvažiavimo Prezidiumas galutinį kandidatų sąrašą (30 str.) paskelbia ligi — spalio 15 d.

VI. Balsavimo (rinkimų ir nu-

tarimų) data — lapkričio 1 d. VII. Suv. Prezidiumas paskelbia balsavimo duomenis — lapkričio 30 d. ir

VIII. Kviečiamas (56 str.) I-as naujosios LSS Tarybos posėdis LSS Tarybos Pirmininkui rinkti — gruodžio 15 d.

Visi broliai ir sesės vadovai-ės ir skautininkai-ės skautininkės maloniai prašomi apie 1975 m. LSS Suvažiavimą pranešti ir kitiems asmenims, galintiems būti šio Suvažiavimo dalyviais-ėmis, kad visi galėtų tinkamu laiku užsiregistruoti.

Suvažiavimo Prezidiumo nustatyti registracijos ir kandidatų siūlymų blankai, pagal reikalą, gali būti multiplikuoti vietovėse.

Labai linkėdami 1975 m. LSS Suvažiavimui sėkmės, prašome atsiliepti į LSS Tarybos Pirmijos kvietimą visus Suvažiavime nuosirdžiai skautiškai dalyvauti.

Budėkime!
Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos —
v. s. A. Saulaitis
Pirmininkas
v. s. Alf. Samušis

RAJONŲ VADEIVĖMS VIENETŲ VADOVĖMS

Siunčia visas informacijas LSS suvažiavimui. Raginu visas balsavimuose dalyvauti.

Sesės neušimokėję nario mokesčio, gali užsimokėti pas Seserijos išdininę ps. Giedrę Kulpienę, 84-01 101 Street, Richmond Hill, N. Y. 11418.

Registracijos 2.00 dol. mokesčių prašau siųsti suvažiavimo registratorei s. Rimai Bružienei, 2932-44 Beach Channel Drive, Far Rockaway, N. Y. 11691.

Prašau visoms sesėms, kurios gali balsuoti vietovėje, išdalinti šiuos lapus. Jeigu trūktų, prašau man pranešti, pasiūsiu daugiau. Nevėluokime!

Budžiui!
v. s. Lilė Milukienė,
LS Seserijos vyr. skautininkė

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS LIETUVIŠKIOSIOS SKAUTYBĖS FONDAS

Lietuvių Skautų Sąjunga steigia LIETUVIŠKIOSIOS SKAUTYBĖS FONDA skautiškojo jaunimo ugdymo darbams remti.

Lietuviškosios Skautybės Fondas yra Lietuvių Skautų Sąjungos dalis.

Lietuviškosios Skautybės Fondo lėšas sudaro: Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės įnašai; Lietuvių Skautų Sąjungos šakų, padalinių, vienetų ir k. įnašai; paskirų asmenų aukos; palikimai ir dovanos, kitos pajamos.

Lietuviškosios Skautybės Fondui aukotojų yra šios kategorijos: I. Fundatoriai, paaukoję 1.000 dol. ir daugiau.

II. Garbės Aukotojai, paaukoję 500 dol. ir daugiau.

III. Aukotojai, paaukoję 100 dol. ir daugiau.

IV. Rėmėjai, paaukoję mažiau kaip 100 dol.

Lietuviškosios Skautybės Fondo aukotojai gali būti asmenys ir organizacijos.

LS Fondo pagrindinio kapitalo (2 str.) naudojamos tik palūkanos, jei atitinkamo įnešėjo ar aukotojo nenurodyta kitaip.

Jei aukotojas, skirdamas didesnę auką LS Fondui, išreiškia ir tam tikrą paskirtį, kaip jo au-

Dalis "Ažuolo" ir "Gintaro" vadovų-ųjų mokyklų dalyvių užsėmimų metu. Nuotraukos gillumoje LSS Tarybos pirm. v. s. A. Saulaitis. Nuotr. D. Dilbienės

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMO NUOSTATAI

I. LSS Suvažiavimas

LSS Statuto 67-69 str. str. nustatytas LSS Suvažiavimas korespondenciniu būdu įvyksta trečiaisiais LSS Vadovybės kadencijos metais.

LSS Suvažiavimas:

- a) išlaikyti LSS Vadovybės pranešimą;
- b) išrinkti LSS Vadovybę;
- c) priima nutarimus organizacijos klausimais ir
- d) susipažįsta su Suvažiavimo dalyvių pasisakymais bei siūlymais.

LSS Suvažiavimą, ir kartu Skautų Seserijos, Skautų Brolijos, Akademinių Skautų Sąjūdžio ir Rajonų vadovų Sueigas, kviečia LSS Tarybos Pirmija.

LSS Tarybos Pirmija:

- a) nustato Suvažiavimo darbotvarkę;
- b) kviečia Suvažiavimo Prezidiumą;
- c) nustato registracijos mokesčių;
- d) paskiria datas Suvažiavimui pradėti, dalyviams registruotis.

LS Fondo valdyba, priėmusi tokią jaunimo ugdymo darbams remti, auką, praneša ir LSS Tarybos Pirmijai.

Pagrindinį kapitalą jaunimo ugdymo darbams remti galima naudoti tik LSS Tarybai 1/3 balsų dauguma nutarus.

LS Fondo valdyba, atskaičius LS Fondo tvarkymo ir atskaitomybės vedimo išlaidas, pagrindinio kapitalo palūkanas su apyskaitomis kasmet perduoda LSS Tarybos Pirmijai nutarti, siūlydami, kaip tos lėšos turėtų būti išleidžiamos jaunimo ugdymo darbams remti.

Lietuviškosios Skautybės Fondo tvarko to Fondo valdyba.

- a) priima įnašus, aukas, palikimus ir kitokias pajamas;
- b) veda LS Fondo atskaitomybę;
- c) per LSS Tarybos Pirmiją teikia LSS Tarybai apyskaitas;
- d) rūpinasi kitais LS Fondo reikalais.

LS Fondo valdybą sudaro:

- a) 3 LSS nariai, rinkti LSS Tarybos Pirmijos 4 metams,
- b) LSS Tarybos Pirmijos narys, išrinktas Pirmijos kadencijos laikui,
- c) 3 nariai, atitinkamai po vieną išrinkti Brolijos, Seserijos ir Akademinių Skautų Sąjūdžio Vadijų jų kadencijų laikui.

LS Fondo valdybos nariai pasiskirsto pareigomis:

- a) pirmininkas, vicepirmininkas, išdinininkas, sekretorius, kiti valdybos nariai, valdybai nutarus, eina kitas pareigas.

LS Fondo būstinę nustato LSS Tarybos Pirmija.

Siems LSF nuostatomis vykdyti LSS Tarybos Pirmija leidžia instrukcijas. LSF nuostatai įsigali LSS Tarybai juos priėmus.

LSS LIETUVIŠKIOSIOS SKAUTYBĖS FONDO nuostatai LSS Tarybos priimti 1975. VI. 19 — VII. 30 korespondenciniame posėdyje.

Vicepirmininkas-Sekretorius

ruoti, kandidatams siūlyti, kandidatų sąrašams skelbti ir balsavimams atlikti;

- a) 6 LSS Tarybos narius ir 3 kandidatus;
- b) 3 LSS Garbės Teismo narius ir 2 kandidatus;
- c) 3 LSS Kontrolės Komisijos narius ir 2 kandidatus.

LSS Suvažiavimas renka:

- A. Suvažiavimas —
- a) 6 LSS Tarybos narius ir 3 kandidatus;
- b) 3 LSS Garbės Teismo narius ir 2 kandidatus;
- c) 3 LSS Kontrolės Komisijos narius ir 2 kandidatus.

8. Skautų Seserijos Sueiga —

- a) 4 LSS Tarybos narius ir 3 kandidatus;
- b) Vyriausią Skautininkę ir Vyriausios Skautininkės Pavaduotoją;
- c) Seserijos Garbės Gynėją.

C. Skautų Brolijos Sueiga —

- a) 4 LSS Tarybos narius ir 3 kandidatus;
- b) Vyriausią Skautininkę ir Vyriausios Skautininkės Pavaduotoją;
- c) Brolijos Garbės Gynėją.

D. Akademinių Skautų Sąjūdžio Sueiga —

- a) 4 LSS Tarybos narius ir 3 kandidatus;
- b) Vadijos Pirmininką ir Pirmininko Pavaduotoją;
- c) ASS Garbės Gynėją.

E. Rajonų Vadovų Sueigos —

- a) Rajono vadą.

Suvažiavimas renka tiesioginiu, lygiu ir slapto balsavimu.

II. LSS Suvažiavimo dalyviai

LSS Suvažiavime dalyvauja:

- a) vadovai ir vadovės:

- 1) LSS Tarybos, LSS Garbės Teismo ir LS Kontrolės Komisijos nariai bei atitinkami kandidatai;
- 2) Seserijos, Brolijos ir ASS Vadijų nariai ir atitinkami Garbės Gynėjai;
- 3) Rajonų Vadai, Rajonų Dvasios Vadovai ir Rajonų Vadeivos;
- 4) Brolijos ir Seserijos tuntininkai-ės — vietininkai-ės ir ASS skyrių pirmininkai;
- 5) draugininkai-ės, laivų vadai-ės; korp Vytis, ASD ir Filisterių Sąjungos vietinių padalinių pirmininkai-ės; židinių, sambūrių ir pn. junginių pirmininkai-ės; ir jų visų pavaduotojai ar adjutantai;
- 6) atskirų (skautų, skautėlių, sk. vyčių, vyr. skautėlių, jūr. budžių, gintarių ir kt.) būrelių vadai — vadės.

b) Registruoti skautininkai ir skautininkės.

LSS Suvažiavimo dalyviai gali būti asmenys:

- a) ne jaunesni, kaip 18 metų amžiaus, sukačę registravimosi metu, ir
- b) užsimokėję LSS Tarybos nustatytus nario mokesčius bent už 2 šios kadencijos metus ar atitinkamai nuo įstojimo į LSS.

Suvažiavimo dalyvis nario

(Bus daugiau)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

mokesčius moka vietovėje; tiktai negalintieji sumokėti — siunčia Suvažiavimo Prezidiumui.

Nario mokesčio nemoka Gėlinio Vilko ordenu apdovanotieji.

Nuo nario mokesčio mokėjimo LSS Tarybos Pirmijos gali būti atleisti pensininkai ar iš viso neuždirbą Vadovai-ės; o išimtiniais atvejais nuo mokesčio mokėjimo gali būti taip pat atleisti ir kiti, Seserijos, Brolijos, ASS ar rajono Vadijos atitinkamai pasiūlius.

LSS Suvažiavimo dalyviai dalyvauja Sueigos taip:

- a) skautininkės ir vadovės — Seserijos Sueigoje;
- b) skautininkai ir vadovai — Brolijos Sueigoje;
- c) skautininkai-ės ir ASS vadovai-ės — ASS Sueigoje; ir dar:

- d) visi skautininkai-ės ir visi vadovai-ės, esą rajono ribose — atitinkamo rajono Sueigoje.

LSS Suvažiavimo dalyviai — vadovai-ės ir skautininkai-ės — apjungti vienoje LSS šakoje, bet taip pat priklausą ir kiti šakai, gali naudotis pilnu Suvažiavimo mandatu pirmoje šakoje ir dar antroje šakoje atitinkamai balsuoti už kandidatus į Vyriausią Skautininką, Vyriausią Skautininkę ar Vadijos Pirmininką bei Pavaduotoją ir Garbės Gynėją ir kandidatus tos šakos sąrašą į LSS Tarybos narius.

LSS Tarybos Pirmijai paskelbus LSS Suvažiavimo kvietimą, atitinkami vadovai-ės ir skautininkai-ės registruojasi LSS Suvažiavimo Prezidiume:

1. siunčia registracijos lapelį su žiniomis —
- a) savo vyr. laipsnį, vardą, pavardę ir adresą;
- b) parašo, kokių būdu save gali laikyti LSS Suvažiavimo bei atitinkamos Sueigos dalyviu;
- 2) prideda registracijos mokesčių ir paaiškinimą apie LSS nario mokesčio mokėjimą.

LSS Suvažiavimo bei Sueigų dalyvių mandatams nustatyti — Suvažiavimo Prezidiumui pristato:

1. LSS Tarybos Pirmija — LSS Vadovybės narių sąrašus;
2. Seserijos, Brolijos ir ASS Vadijos —

- a) savo Vadijos narių sąrašą,
- b) joms priklausomų padalinių bei vienetų sąrašus;
- c) tuntininkų, vietininkų ir ASS skyrių pirmininkų sąrašą;
- d) registruotų skautininkų-ųjų sąrašus;

3. Rajonų vadijos —
- a) savo vadijos narių sąrašą;
- b) bendrųjų (atskiroms šakoms nepriklausomų) vienetų — junginių (pvz., ramovių, sambūrių, židinių ir p.) sąrašus.

4. Tuntininkai bei vietininkai ir ASS skyrių pirmininkai —
- a) vienetų ir skyrių vadovų sąrašus.

Asmuo, pripažintas LSS Suvažiavimo dalyviu, įrašomas į Suvažiavimo dalyvių sąrašus ir jam priskiriamas identifikacijos numeris, kurį, susirašinėdamas su LSS Suvažiavimo organais ir balsuodamas, rašo po savo pavardės.

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

— Vai tai sudegė, tai suplėškė visos sodybės, vai ir prarijo ugnies mareles mūsų brolius, aukštus uoselius, tvirtus medelius, vai tai ir paskendo karštojoje liepsnėlės mūsų sesutės, baltos lieplės, mergelės lelijės. Tai kartu degė, kartu sūsmilko senos močiutės, žilos, obelės, prie jų priguldo seni tėveliai, pasvirę gluosneliai... Ir neaplenkė liepsnų liežuveliai nė mažų vaikelių, trapių kūdikėlių, dar ir be žingnelių, tai dar ir be žodelių...

(Iš pirčiupelių raudų)

DIDŽIOSIOS GĖDOS DOKUMENTAS

Pereitę penktadienį Suomijos sostinėje Helsinkyje 35 valstybių galvos ar jų įgalioti atstovai iškilmingai pasirašė politinę deklaraciją, lyg ir oficialiai užbaigiančią II pasaulinį karą. Pagal ją prieš karą ar karo metu bolševikų pagrobti kraštai — Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Rumunija, Vengrija, Bulgarija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, iš viso apie 100 milijonų centrines ir rytines Europos gyventojų — buvo palikti Sovietų Sąjungos malonei (greičiau nemalonei). Kai kurie laikraščiai šį baigminį vadinamosios Europos saugumo konferencijos punktą prilygina 1815 metų Vienos kongresui, kada, nugalėjus Napoleoną, buvo pertvarkytos Europos sienos. Tas kongresas buvo dar vadinamas „šokančių kongresu“. Helsinkio kongrese, rodos, nebuvo šokama, nes šoki „iš džiaugsmo“ nebuvo reikalo: ant mūždytųjų kapų paprastai nešokama.

Rugpjūčio 2 d. Helsinkyje pasirašyta deklaracija paliko Sov. Rusijos pusėje devynias valstybes, turinčias keliolikos šimtų metų valstybines tradicijas. Nemažas skaičius Vakarų Europos laikraščių minėtų dokumentą vadina „laidotuvių aktu“. O laidota būvę ypatingu būdu: minėti kraštai Sovietams buvo pripažinti tyliu būdu, net neminint jų vardo. Iš 35 valstybių atstovų neatsirado nė vieno, kuris būtų drįsęs dėl šio fakto protestuoti. Niekas neištarė ir pavergtųjų kraštų vardo. JAV prezidento G. Fordo ir kitų Amerikos „laisvę ginančių“ politikų pažadai, kai kuriems pavergtųjų atstovams anksčiau ir prieš pačią konferenciją, kaip pageltę popiergaliai su įrašais „JAV laikysena Lietuvos atžvilgiu nepasikeis“, šioje mūsų tragedijos dalyje tetrėjo tokia reikšmė, kaip pernykštis sniegas. Reikia dar pridėti, kad šiame nešvariame sandėryje pavergtosios tautos buvo ne subjektais, bet tiktais objektais ir niekas jų nieko neklausė.

Tačiau mes dėl šio nemalonaus fakto per daug nenusimeiname, nes, atvirai pasakius, iš Amerikos politikų lietuviai nieko gera ir nesitikėjome. Net ir visos pavergtosios tautos šiuo aktu nelabai ko nustojo, nes jos, kaip buvo, taip ir lieka pavergtos. Indokinijos tragedija, kai dešimtys milijonų žmonių, kuriuos ilgus metus gynė Amerika, buvo išduoti, mums aiškiai pasakė, kas atsitiks su mūsų kraštais, dėl kurių laisvės nežuvo nė vienas Amerikos kareivis.

O vis dėlto lietuvių tauta Amerikos parašo po gėdingu aktu nelaukė. Juk mūsų nedidelė tauta paskutinio šimtmečio bėgyje davė Amerikai daugiau kaip milijoną tvirtų rankų, kurios statė ir kūrė šio krašto gerovę. Lietuviai vyrai, kaip Amerikos kariai, kovoję jau pilietyne, Filipinų, amerikiečių — ispanų, I ir II pasauliniuose karuose, pagaliau Korėjos ir Vietnamo kare. Daug gerų lietuvių pralėjo savo kraują ir padėjo galvas dėl Amerikos laisvės ar jos intereso.

Nežiūrint to, Lietuva ir lietuviai nereikalavo, kad bent vienas Amerikos karys žūtų dėl jos laisvės. Tačiau ir Amerikos vadų parašo po niekšingu dokumentu nesitikėjome. Be galo skaudus momentas buvo mūsų laisvės siekimų paneigimas iš Amerikos pusės, pagaliau ir paskutinė šio įvykio apraška — pavergtųjų pabaltiečių atstovų spėjimas Helsinkyje. Šis veiksmas labai aiškiai parodė, kokia iš tiesų buvo konferencijos dvasia. Vadinamasis šaltasis karas buvo palaidotas. Laimėjo Rytų Vakarų detentės dvasia, valstybės sekretoriaus puoselėjama politika, kuri baigėsi kapų tais-

ka. Kas yra tautų duobkasy, aiškinti nereikia.

Iš visos Europos kraštų konferencijoje dalyvavo ir savo parašus ant gėdingo dokumento padėjo ir Vatikano atstovas. Ar tai buvo krikščioniška, jau kitas dalykas. Tik viena Albanija, komunistinės Kinijos satelitas, konferenciją laikė neteisinga, beprasmiška, joje nedalyvavo ir gėdos dokumento nepasirašė.

Helsinkio deklaracija susideda iš 10 punktų. Tačiau tai jokiu būdu nėra „dekalogas“. Pirmuoju punktu Rytų ir Vakarų kraštai pasižada artimai bendrati ir toliau tęsti detentės politiką. Antruoju respektuojamas bet kurio krašto suverenumas, nesikišimas į kitų kraštų socialinę, kultūrinę, ekonominę sistemą. Apie valstybinio suverenumo atstatymą pavergtuose kraštuose ir apie 100 milijonų žmonių bet kurią laisvę nė vienu žodeliu neužsimenama. Trečias punktas įsakiniai nurodo, kad II pasaulinio karo metu ginklo ir prievartos jėga nustatytos valstybių sienos negali būti jėga keičiamos. Toliau — nė viena valstybė negali būti kitos šalies tiesioginiu ar netiesioginiu būdu užpuolta.

Ką už tokias labai reikšmingas nuolaidas vakariečiai gavo? Labai nedaug. Tik tai trisdešimt Judo grašių: būsią leidžiama susijungti persikurtoms šeimoms, turėta būti prieš 3 savaites pranešta apie didesnius kariuomenės manevrus, būsimi išplėsta abipusė informacija, pasikeitimas kultūrinėmis vertybėmis ir pan. Šiek tiek ribojama ir „ginkluota intervencija“, kokią rusai vykdė Vengrijoje ir Čekoslovakijoje. Vadinasi, teoretiškai lyg ir šiek tiek ribojama Brežnevo „apriboto suverenumo doktrina“. Manoma, kad dėl šio punkto pravedimo daug dirbo ne Amerika, bet Rumunijos ir Lenkijos delegacijos, kurių pastangomis ir užsispyrimo dėka rusai būvę priversti atsimti kai kuriuos savo žalingus projektus.

Helsinkio deklaracija labai skirtingai vertinama. Maskvos ir Prahos radijas ją vadina „didžiausiu pasaulio pažangiųjų ir realistinių jėgų laimėjimu“. Rytų Vokietijos premjeras Sindermanas pasidžiaugė, kad Vokietijos padalijimas ir Rytų Vokietijos valstybės įkūrimas įteisinatas. Komunistinės Vengrijos premjeras išreiškė pasitenkinimą, kad viskas vyko taip, kaip Brežnevas norėjo. Šie jo žodžiai teisingi. Brežnevas, pasak Vokietijos spaudos, tokio greito laimėjimo nelaukė, nes netikėjęs, kad kapitalistinių kraštų galvos būtų taip minkštos. Tai gi jis pasirašydamas verkęs taip nuosirdžiai, kaip verkėjęs krokodilas, rydamas savo aukas. O šveicarų „Die Weltwoche“ (VI. 30) Varšuvos pakta vaizduoja karikatūra — krokodilų, kurio nasruose ramiai stovi Amerikos ir kitų Vakarų kraštų atstovai, pasirašę gėdingą dokumentą. Ta proga laikraštis savo vedamajame rašo, kad dokumentas sucementavęs ir legalizavęs Europos suskaldymą. Italų laikraštis konferenciją vadina „nešventa šventąja Amerikos — Rusijos sąjunga“. JAV senatorius Jacksonas deklaraciją laiko „pripažinimu Sovietų pirmavimo Europoje, o vokiečių politikas Axel Springer susitarimą vadina „Sovietų žiaurumo ir prievartos aktų įteisinimu Amerikos pagalba“.

Sovietų pavergtos tautos Helsinkio deklaracija yra apgailaus ir gėdos dokumentas. Tačiau jos turi būti ramios, pasitiki savimi, susijungti ir nušviesti savo tolimesnius veiksmus.

b. kv.

Pasaulio žaliavos ir Amerika

Jų kainos priklauso nuo pareikalavimo

P. GAUCYS

JAV staiga pamatė, kad tautos, teikiančios daugelį gyvybingai reikalingų žaliavų, griebiasi tos pačios taktikos, kurią arabai sėkmingai panaudojo į padanges iškeldami naftos kainą. Tos grėsmės tikrumas ryškiai išliko aiškštėjant Jungt. Tautų gen. asamblėjos ypatingoje sesijoje, žaliavų ir atsilikusių tautų išvystymo klausimus sprendžiant. Toje sesijoje pasireiškė aiškus polinkis sudaryti trestus „varginių“ tautų, kurios valdo daugelį žaliavų. Jų tikslas — pakelti kainas daugeliui pagrindinių žaliavų, pradedant aliuminijumi ir baigiant cinku.

Turtų nacionalizavimas

Toji Jungt. Tautų sesija buvo specialiai suaukta iširti galimybę neišvysčiusioms tautoms nacionalizuoti jų gamtos turtus ir pakelti jų kainas, kaip tai buvo padarę arabai. Jau ir dabar kai kurios Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos šalys baigia ta linkme galutinius pasirusimus. Šių metų balandžio mėn. Vienoje buvo susirinkę keturių didžiųjų vario gamintojų (Čilės, Peru, Zairo ir Zambijos atstovai susitarė, kiek pakelti vario kainą. Tos šalys sudarė varį teikiančių valstybių tarybą.

Vieni ekspertai tiki, kad tokie trestai gali būti sėkmingi, tačiau kiti abejoja, kad jie galėtų stipriai pažeisti JAV ir kitų pramoninių kraštų interesus ir sudaryti jiems grėsmę, nes jiems reikia įsivežti daugelį tų žaliavų. Taip yra todėl, kad kitos žaliavos, nors ir gyvybiniai svarbios, savaime nepasiduoda trestų kontrolei, pavyzdžiui nafta. Kita vertus, tos šalys, turinčios tas žaliavas pasaulio rinkoje, bendrai imant, nėra tarpusavyje susisusios nei savo kultūra, nei religija, nei tautiniais tikslais, kaip daugumas Vi-

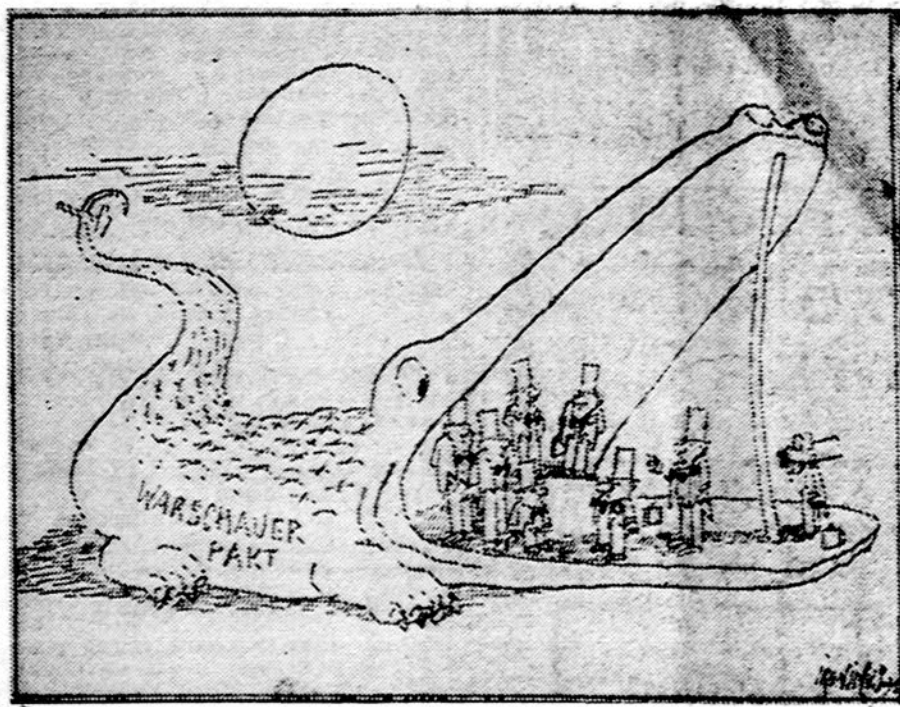
durio Rytų naftą eksportuojančių kraštų.

Kai kurios rūdos

Ir vistik kai kurių žaliavų teikimas gali būti trestų trukdomas. Atskirai imant žaliavas, matome, kad boksitas gaunamas iš šešių šalių, kurios valdo 70 proc. visų pasaulyje esančių boksito rūdų. Iš jo gaunamas aliuminijus. Jo gausu Australijoje, Jamaikoje, Suriname, Gvajanoje, Prancūzijoje ir Gvinėjoje. Tik keturios šalys kontroliuoja 62 proc. pasaulio alavo gamybos, būtent Malazija, Bolivija, Indonezija ir Tailandas. JAV laikomos didžiausiomis vario pasaulio iškasėjomis. Ir vistik 1973 m. JAV įsivežė 7 proc. savo suvartojamo vario. Tačiau sakoma, kad šiais metais JAV jau pakankamai turės savo vario. Ispanija, Italija, Jugoslavija, Meksika ir Kanada pagamina 56 proc. pasaulio suvartojamo gyvsidabrio. Nors JAV yra gana didelės jo iškasėjos, vistik jos turi gana didelį kiekį jo importuoti.

Kanada, Japonija, Australija, Peru ir Meksika iškasa 48 proc. pasaulio cinko pareikalavimą. JAV reikia jo nemažus kiekius įsivežti. Pietų Afrika, Gabonas, Brazilija ir Indija patenkina 42 proc. pasaulio mangano pareikalavimą, JAV visiškai jo neturi. Chromo gamyboje S. Sąjunga viena duoda 75 proc. pasaulio pareikalavimui. Kitos šalys, kaip Pietų Afrika, Turkija, Filipinai ir Rodezija, kartu ir JAV turi truputį nikelio. Trys kraštai — Kanada, Kuba ir Naujoji Kaledonija — paruošia 50 proc. viso pasaulio gamybos.

Tas ir daugelį kitų žaliavų apžvelgė J. Tautų gen. asamblė-

Vakarų Europos ir Amerikos valstybių galvos sovietinio krokodilo nasruose. Šitai vaizduoja Helsinkio konferenciją šveicarų karikatūristas

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENĖ

6

Žmogus joja ant mažiuko asiluko, o jo kojos velkasi žeme. Kai kur pūso nedideliai namukai, nudrėbti iš molio. Sutinkam vienišą keleivį, minantį dulkelį pakelę odinėm šlepetim. Jos tokios patogios, ilgaigais galais ir minkštos, kad gali į kamuolį susukti.

Vingiuojasi siauras kelias tarp kalnų, vėl per lygumas ar retą miškelį.

Kažkada Morokas buvo apžėlęs miškais, bet keičiantis klimato sąlygom, jų vis mažėjo ir dabar retai kur užtiksi medžių tankmę. Valdžia susirūpino nyktančia augmenija ir pradeda veisti medelius. Daug kalvų ir kalnų pašalauja želia jaunų medelių eilėmis.

— Čia beveik jokio judėjimo nėra, — kalbina vadovą. Visi grupėje tokie tylūs, kad atsisukus pasišiūri, ar nemiega.

— Vienintelė vieta, į kurią žmonės pajuda iš namų, yra turgus, — atsako Dirk. Jis irgi kartais nešnekes ir tik su Banasaru barškina prancūziškai.

Pakely kai kur užteigę. Būdelė su stogu, o prie jo ant žemės sutūpę autobusai laukia keleivių. Kai kas veža vištas į miestą parduoti. Jos karo galvom žemyn, surištos už kojų lyg ridikų pundas. Ridikų čia irgi daug: balti, raudoni, dideli lyg obuoliai. Daržovės čia labai gražios, lyg tikrai vešioje žemėje išaugusios.

Alžirijos prezidentas Boumedienne 135 šalių delegatams dėstė tokias mintis: „Atsižvelgiant į tai, kad naftą teikiančios arabų šalys sutartinai pakėlė naftos kainą, tą patį turi padaryti ir trečiojo pasaulio tautos, visom savo žaliavom pakeldamos kainas. Jau mes matome ta kryptimi einančias Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos šalis, kurios tiems savo gaminiams, kaip varis, geležies rūda, boksitas, guma, kava, žemės riešutai, kakao, pradėjo iekoti būdų sutartinai laikytis vienuodų ir aukštų kainų.“

Kilęs pavydas

Iš savo pusės JAV ekspertai reiskia nuomonę, kad arabų naftą tiekiančių kraštų susiorganizavimas į trestą sukėlė neišvysčiusių tautų pavydą. Jeigu jos paseks arabų pavydžiui, žaliavų ir kitų jų gaminių kainos be abejo pakils. Tačiau monopolinė politika nebus sėkminga su visomis žaliavomis. Arabams labai pavyko su nafta todėl, kad nafta absoliučiai reikalinga Vakarų Europai ir Japonijai. Be naftos jų ūkis iš karto sugriūtų. Netgi JAV, didžiausios pasaulio naftos savininkės, buvo skaudžiai paliestos arabų naftos sulaikymu. Kuo nors kitu naftos pakeisti kol kas neįmanoma. Taip pat svarbu ir tai, kad tik labai nedidelis skaičius tautų kontroliuoja beveik visus naftos šaltinius. Be to, šitie kraštai susirišę gimininga kultūra, bendra religija ir bendrais politiniais siekiais.

Kita nedidelė valstybių grupė greit sudarė bananus eksportuojančių kraštų trestą. Į jį įeina Centrinės Amerikos valstybės: Kosta Rica išveža 50 milijonų dežių bananų per metus, Hondurasas — 42 mil., Panama — 26 mil. Tačiau tas trestas nebuvo sėkmingas, nes Kolumbija ir Ekvadoras atsakė jame dalyvauti, bijodami pakenkti savo eksportui. Tas pavyzdys parodo, kad trestai nepasiekia tikslo, jei užinteresuotieji paskirai veikia.

Strateginiai metalai

Trestai gali būti sėkmingesni, jei reikalas eina apie strateginius metalus, reikalingus JAV ir kitoms pramoninėms šalims. Pavyzdžiui boksitas, iš kurio gaunamas aliuminijus. Jį gamina daug šalių, neseniai sudarė tarptautinę boksito draugiją, į kurią įeina Australija, Jamaika, Gvinėja, Gvianai, Sierra Leone, Surinamas ir Jugoslavija. Australija, kuri pagamina ketvirtadalį pasaulio boksito, nori turėti sprendžiamą balsą. Tačiau, nors aliuminijus yra svarbus, jį gali pakeisti kiti metalai, kaip varis,

Kiti ūkininkai į turgų pėsti keliauja. Naštą sukrauna ant asiluko, o tas tempia šieno kūgius, kažkuo kuprotus maišus, o neretai ir ūkininko žmoną. Bet dažnai ji užpakaly eina, o vyras joja. Moterys čia antroje eilėje ir pasitenkina tuo, kas nuo vyro lieka. Tik kai gimsta sūnus, būna didelė šventė ir vyras nuperka žmonai naują suknelę.

Vaikus superša tėvai. Nebūna net jokių apeigų, tik tarpusavys susitarimas. Todėl ir persiskirti lengva. Vyras tik triskart pakartoja — „aš tavą palieku“, ir vėl tampa vienguniu. Vaikus jis irgi gali pasiimti, jei nori.

Bet nežiūrint to, visi džiaugiasi vestuvėmis, o ypač motina, išleidama dukterį. Prieš atiduodama jaunąją vyrui, maitina ją saldumynais ir visokiais skanumynais, kad nutuktų, nes Moroko moters grožis reiskiasi jos apskritime. Nieko kito nė nematyti, nes tik ištėkėjusi prisidengia šydu, ir tik jos vyras žino, kas po juo slėpi.

Pakalnė telkšo ežeras. Reta žaluma atgaivina nuo pageltusių laukų pavargusią akį. Netoli ir plytų dirbuvė. Dar minkšti, drėgni molio keturkampiai džiūsta saulėje.

Tetuan

Lyg karkvabalys birbina autobusus į kalną, ant kurio stovi baltas miestas. Apačioje lieka Rio Martil slėnis, kurį drėkinanti upė laukia lietaus. Tolumoje kyla Rif kalnų grandinės. Senų ir naujų pastatų eilės vingiuojasi su gatve. Iš karto matai ispanų įtaką statyboje, nes daugumas namų su balkonais ir gelėmis.

Žmogus gena ožkų ir avių būrį šaligatviu. Čia di-

AKIMIRKOS KELIAUJANT PER OKUP. LIETUVĄ

„Kaip gražu ir gera mūsų Lietuvoje“. Tai žodžiai, kuriuos nuolat kartoja sovietiniai propagandininkai. S. m. ankstyvą pavasarį okup. Lietuvos užsienio turizmo valdybos viršininkas A. Petraitis viešai spaudoje būsimiems turistams iš užsienio net pažadėjo tokį „malonų“ maršrutą: „Turistiniai maršrutai nuves užsienio svečius į atmintinas Didžiojo Tėvynės karo vietas — buvusią mirties stovyklą Paneriuose, Kauno IX fortą, Pirčiupius, partizanų žemines Rudininkų girioje...“

Taigi tokiomis „pramogomis“ išnaudojama trumpa užsienio turistų viešnagė okup. Lietuvoje. Kodėl taip bijomasi turistams parodyti gilų provinciją, išskyrus Pirčiupį ir Rudininkų girią? Į tai atsako okup. Lietuvoje leidžiamas žurnalas „Kultūros barai“, skaitytojus nuvedęs į Rokiškio rajoną: „Mes padarytume ir daugiau, tačiau respublikos Automobilių transporto ir plentų ministerija nesiskiria tokių apimčių asfaltavimo darbų, kokių mes prašome. 1974 m. numato išasfaltuoti tik 1,5 km kelių, einančių per rajono gyvenvietes. Taigi dar ilgai dulkės skės Kamajų, Lukštų, Jūzintų, Kazliškio, Ragelių ir kitų miestelių gatvės. Jau seniai laikas būtų pradėti kloti ir šaligatvius. Tačiau jiems plytelių gamybos klausimai respublikoj dar neišspręsti...“

Komunistinių „šventovių“ likimas

O kaip su istorinėmis vietomis, su vadinamomis tarybinėmis „šventovėmis“ tame pačiame Rokiškio rajone? „Kultūros barai“ rašo: „Tačiau gražesnių paminklų užvusiems kariams pagerbti reikėtų ne tik Kamajų, bet ir Rokiškio, Juodupės bei Pandėlio karių kapinėse. Pokario metais pastatyti kuklūs paminklai, nors ir dažnai paremontuojami ir atnaujinami, neteko savo pirminės išvaizdos. Be to, jie standartiniai ir todėl niekas, tur būt, neabejoja, kad atėjo laikas respublikos mastu pa-

alavas ir plienas.

Alavo gamyba jau dabar kontroliuoja tarptautinis trestas, bet jis negali labai kelti kainų, nes jį gali pavaduoti plienas, aliuminijus yra svarbus, jį gali pakeisti naftos nesenai sudarė tarptautinę boksito draugiją, į kurią įeina Australija, Jamaika, Gvinėja, Gvianai, Sierra Leone, Surinamas ir Jugoslavija. Australija, kuri pagamina ketvirtadalį pasaulio boksito, nori turėti sprendžiamą balsą. Tačiau, nors aliuminijus yra svarbus, jį gali pakeisti kiti metalai, kaip varis,

JAV negresia pavojus, kad kiti kraštai uždraus išvežti savo žaliavas, nes jie neturi bendrų politinių tikslų. Jų svarbiausias siekimas — gauti aukštesnę kainą. Daugelis šalių iškeldamos žaliavų kainas, nieko nelaimėjo, nes jos neatsižvelgė į jas sunaudojančių šalių reikalus.

rūpinti pastatyti naujus paminklus...“

Toliau „Kultūros barai“ rašo, kaip numatoma prievartauti Lietuvos skulptorius ir dailininkus, kad jie kurtų paminklų projektus Lietuvos okupantų kapams. Mūsų akimis žiūrint, atrodo, dar nemažai laiko praėis, kol Lietuvos provincijos miesteliuose bus asfaltuotos gatvės, sudėti šaligatviai, pastatyti derami paminklai vadinamose „tarybinėse šventovėse“. Tada tik turistams iš užsienio gal bus leidžiama keliauti ir į provinciją.

Kokių tempų tie darbai vyks, skelbia tie patys „Kultūros barai“, vienas rimčiausių okup. Lietuvos žurnalų: „Ateinančiais metais Panemunėlio rajono vykdomasis komitetas numato baigti vieną pradedtą tvarkyti gatvę, pastatyti autobusų stotelę, pakabinti gatvėse keletą šviestuvų. Tai ir visa, ką galime padaryti. Neginčytina, kad Panemunėlyje skubiai reikia, jei ne kultūros namų, tai bent salės, kur galima būtų demonstruoti kino filmus, skaityti paskaitas...“

Vienas šių laikų epizodas Duokiskioje primena laikus prieš 40-50 metų: „Šalia Kamajų kolūkių yra ir Duokiskio kolūkis, kuris neturėjo jokių kultūros namų. Tačiau kasmet duokiskiečiai žiūrėdavo Klaipėdos dramos teatro spektaklius. O žiūrėdavo juos berželių šakomis iškaišytoje ūkio daržinėje. Kas gi atvarė klaidpėčius į Duokiskį? Tai teatro aktorai, duokiskiečiai Broniaus Gražio nuopelnas. Nesigėdydamas, kad jo gimtajame kolūkyje nėra kultūros namų, iš didelės meilės gimtinei, iš pagarbos žemdirbiams jis organizuodavo gastroles...“

Estrados dainininkės skundas

Tai vėl ištraukos iš žurnalo „Kultūros baruose“ paskelbtos okup. Lietuvos estrados dainininkės straipsnio: „Vis dėlto kai kurių rajonų koncertų salėse žiemą šalta, publika sėdi su paltais (artistai tokios privilegijos, aišku, neturi), nesutvarkytas scenos apšvietimas, grimo kambariuose — nei stalų, nei kėdžių, nei veidrodžių, nei kur drabužių kabinti — tik plikos sienos. Pirmas rūpestis, atvykus čia koncertuoti, — patiesi susimedžioti bent kėdes. Be to, jas dar reikia akyklai saugoti, kad koncerto metu neišnešiotų susirinkę kultūros namų darbuotojai bei jų artimieji... Pas mus retokai artistas, tuo labiau estrados, apgaubiamas dėmesiu. Štai šilutės rajono Zemaitkiemio kultūros namai. Pastatas senas, neišvaizdus. Žiūrovų salės pagal galimybes papuošta. Bet užtat scena atrodo, kaip laukas po mū-

(Nukelta į 4 pusl.)

delis autobusų ir automobilių judėjimas, o gatvės gana siauros. Baltom palaidinėm uniformuoti vaikai eina į mokyklą.

Nors mokslo lygis ir pakilęs, bet beraščių skaičius dar labai didelis. Prancūzams valdant Moroką, jų įsteigtos mokyklos buvo priemonas tik elitui. Dabar jas lanko visi vaikai, kuriuos tik tėvai leidžia. Bet kai muose padėtis kita. Čia trūksta ir mokyklų ir mokinių, nes šeimai išmaitinti ir vaikų rankos reikalingos ūkio darbams.

Bonasar čia gerai žinomas. Žmogus moja jam ir kalbina pro atvirą langą. Nenuostabu, nes jis nuolat važinėja šiuo ruožu, tik su kitais keleiviais. Jis pats kilęs iš Tagiero, ten turi žmoną ir tris vaikus. Malonus jis, vis linkčioja ir šypsoi. Ką daugiau darys — angliškai nemoka.

Sustojam. Ilipa Ahmed — miesto vadovas.

— Ir vėl Ahmed? — nustembu.

— Bus lengviau atsiment, — nusijuokia Dirk.

Aplink prekybą, krautuvės, ant durų iškabinti kilimai, kuriais iš tolo gali grožėtis. Vitrinose saldainių, laikrodžių ir apskritų duonos kepalų krūvos, o vienoje nes Nescafe stiklų keli aukštai sukruti. Kai kur pro praviras namų duris matyti marmuriniai laiptai ir mozaikomis išpuoštos sienos.

Vidury miesto Hassan II plaza su balta altana ir aukštom palmėmis. Jų stori liemenys apaugę vijokliais, o kepurės nukarusios placiom šakom, išsiskėtusioms lyg povo plunksnom.

(Bus daugiau)

"DIRVOS" RŪPESČIAI

"Dirvos" laikraščio Clevelande leidėjai ir redakcija išsiuntė savo skaitytojams laišką, kuriame nurodo, į kokius sunkumus yra patekę laikraštis po jo įstaigą ištikimais gaisro liepos 30 d. 5 val. ryto. Smarkiai apdegę pastatas. Buvo sunaikinta beveik visi laikraščio komplektai, knygos, spaustuės ir fotografinės medžiagos, skaudžiai nukentėjo kiti įrenginiai. Iš "Dirvos" namo belikę tik griuvėsiai. Laikraščio leidimo darbą dar apsunkeinančios nelengvos ekonominės leidimo sąlygos, dėl kurių leidėjas — Vilties draugija, ir šiaip jau turėjo rūpėsčių.

Nežiūrint skaudžios nelaimės, "Dirva" eis ir toliau. Šiais metais ji kaip tik švenčia savo 60 m. sukaktį. Kol įsikurs naujose patalpose, "Dirvai" rašyti tokiu adresu: "Dirva", P. O. Box 93206, Cleveland, Ohio, 44103. Redaktoriaus telefonas — 216-321-4751.

Specialiame atsišaukime "Dirva" prašo skaitytojus ir geros valios lietuvius padėti laikraščiu.

Mūsų kolonijose

Rockford, Ill.

BALFO GEGUŽINĖ

Rugpjūčio 10 d. Balfio 85 Rockfordo skyr. ruošia gegužinę. Jos pradžia 1 valandą p. p. Rockfordo lietuvių klubo parke. Esant nepalankiam orui, piknikausim lietuvių klubo patalpose Rockforde. Mūsų šeiminkės paruoš skanius užkandžius. Veiks bufetas.

Kaip mums žinoma, mūsų lietuvių yra išlaikyti po visą pasaulį ir patekusių į vargą. Balfio organizacija, kuri rūpinasi mūsų tautiečiais, patekusiems

į vargą, ypatingai kreipiamas dėmesys į tremtinius, esančius vergų stovyklose Sibire ir grižusius paliečius lietuviams.

Prašomi visi atsilankyti, padėdauti ir paremsim Balfio veiklą.

Valdyba

Beverly Shores, Ind**IS BEVERLY SHORES LIETUVIŲ KLUBO VEIKLOS**

— Birželio mėn. skaudžiusius įvykių klubo nariai atžymėjo susirinkimu, kuris įvyko Radžių namuose. Sibiro tremtinių J. Kreivėnas papasakojo kai ką iš savo pergyvenimų, kurie ir dabar kam suardo miegą.

— Tradicinė klubo gegužinė, šiais metais įvyko Jonynų vasarvietėje. Visiems klubo nariams, o ypač narėms, prikišus patalpos — tai dar ne pats didysis mūsų gastrulinų koncertų blogis. Blogesnė yra žiūrovų salės atmosfera, kuri mus dažnai pasitinka... Kadangi: vaikai

— Jaunimo Kongresui paremti su auka iš klubo kasos ir pavienėmis aukomis, surinkta 500 dol., kurie jau ir įteikti Kongreso komitetui.

Svetlana Stalinaite, žiaurios diktatoriaus Stalino dukte, šandien yra užmiršta ir niekas ja nebesidomi. Išsiskyrusi su savo paskutiniu vyru William Peters, ši 50 metų gyvena kartu su savo ketverių metų duktėle Olga mažame Princetono universiteto mieste. New Jersey valstijoje. Gausios pajamos už savo laiku sensacingą knygą, leidžia jai gyventi be materialinių rūpesčių.

— Tradicinis klubo rudens balius, įvyks lapkričio 8 d. jaunųjų Kasniūnų restorane — "Canterbury Inn", 9th St., Michigan City. Gros Stelmoko orkestras ir bus gyva programa. Klubo nariai ir jų svečiai, jau dabar prašomi pradėti ruoštis šiam baliui. Proga pasilinksminėti, paremti klubą ir apžiūrėti jaunų lietuvių Kasniūnų pastatą, įstvirtinti restoranų biznyje.

Klubo Korespondentas

PER OKUP. LIETUVĄ

(Atkelta iš 3 pusl.)

šio: nutraukti elektros laidai, išdraskyti lizdai, apšvietimo nėra, grimo kambarys rūsyje. Drėgnas, nekūrentas. Vienintelė pagunda, kad permai šaltis perdaug nespaudė, ir klubo darbuotojai pasitaiko mandagūs, malonūs... Nepritaikytos ir nepatogios patalpos — tai dar ne pats didysis mūsų gastrulinų koncertų blogis. Blogesnė yra žiūrovų salės atmosfera, kuri mus dažnai pasitinka... Kadangi: vaikai

yra susiję arti scenos prie pat garso aparatūros, lengvai jų "neperreksi" (Sėdos kultūros namuose vaikai netgi surengė papildomą koncertą ant stogo, virš žiūrovų salės). Sėkmingai nugalėjus šitokių pavojų rifus, koncertas turėtų sunormalėti. Taip ir būna, jei į žaidimą neįsijungia suaugę dėdės, išmetę po "šimtagramį". Jie žodžio klėsnėje neieško. Tokių žinoma, nedaug, bet apkartina gyvenimą. "Plungės žiūrovai", negailis riebesnių replikų, "Kėdainių žiūrovai", išlydintys artistus su pradurtomis autobuso padangomis, o "Ukmergės žiūrovai" galima suteikti "nusiipelnusio" vardą — dar nebuvo estradinio koncerto, kurio metu nebyrėtų langų stiklai ar nelūžtų durys...

Kadangi estrados dainininkė savo repertuarą turi ir propagandinę dainą "Devintas fortas", kažin ar tos visos dainininkės paminėtos laudies daromos išdaigos nėra kerštas už propagandą nuo scenos?

Alm. Dr.

— Viščiukas kiekviename puode. H. C. Hoover

A. + A.

Buv. Chicagos Lietuvių Vyrų Choro dirigentui ir Lietuvių Operos meno vadovui

VLADUI BALTRUŠAČIUI mirus,

jo žmoną ELENĄ, dukrą KARILĘ ir sūnų PUTINĄ nuosirdžiai užjaučia

Chicagos Lietuvių Opera

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose

ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažeraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunojo nuotakos, atsaikdama mūsų smulktin daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

CLASSIFIED GUIDE**ISNUOMOJAMA — FOR RENT**

ISNUOM. — 63-čios ir Kedzie apyl. nuo lapkr. 1 d. — 2-jų miegamų apšild. butas 1-me aukšte vidutinio amž. žmonėms. \$200 į mėn. Telef. 435-0770

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radija, Stereo ir oro vėsinimo Parduodamas ir taisydas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir tualetus. Daugiau kambarius rūsyje. Daugiau.

Zigmas, tel. 778-0833 po 6 v. v.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTIJAI LIETUVĄ

Gerybių didelis pasirinkimas. Autotomobiliai, baldai, televizijos, dolerių sertifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. TELEF. — WA 5-2787.

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plumame ir vaskuofame visų rūšių grindis. J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

VALIŲ PREKIŲ PASIRINKIMAS, MOTO-

CIKLAI, BALDYTOJAI, MAISTAS, DOLERINAI CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTIJAI LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60609
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

NAMŲ APŠILDYMAS

Taisau senus ir įdėnu naujus pečius. Pigiai išvalau, taipgi alvyčius perdūruo dūjų. Įdėnu vandens šildytuvus. Kreiptis į

A. BANYN — 447-3806

SIUNTIJAI LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

AR REIKIA VIZITINŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tikrai ir visų lietuvių statovams turėti gražias vizitines kortelės. Kreiptis į "Drauge" spaustuvių rūsias pažiūrėti reikalingas. Būsite patenkinti kiekvienu korta.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Parduodamas — Valdymas — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6458 S. Kedzie Ave. 778-2233

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstamų 823 WEST 34th PLACE Tel. — Frontier 6-1882

REAL ESTATE**PARDUODAMAS MURINIS NAMAS**

15366 Hickory Lane, Forest View Hills, Oak Forest, Ill. 4 miegamieji, 2 1/2 vonios. 70x110x90 p. sklypas. Pilnai apdintas. "Underground utilities". Aptvertas privatus patio. 3 garinės sijos. Gaminė "barbecue grill". Seimos kamb. su židiniu ir baru. Valgomasis kamb. 2 maš. prijungtas garazas. Carrier oro vėsinimas. Visos grindys kieto medžio. Thermopane langai. Indams plauti maš. ir "disposal". 23 priedai namo konstrukcijai. Savininkas parduoda už \$67,500. Susitarimui apžiūrėti skambinti 687-4862

11155 S. WASHTENAW AVE.

Savininkas išsikelia iš Chicago — parduoda 2 namus ant kampinio sklypo: vienas mažesnis išnuomavimui; antras 3-jų miegamų. Abu modernūs — atremtuoti. Plytelių virtuvės ir vonios. Gazu apšild. oro vėsinimas. Židiny, visur kilimai. Kaina už abu namus \$29,900.

HEYWOOD REAL ESTATE

3125 W. 111th St. 239-3220

Marquette Parke parduodama 7 kamb. rezidencija — 4 miegamieji, 2 vonios. Gazu šiluma. Puikiam stovy. 2 maš. garazas. Kreiptis į savininką tel. 434-2824 arba 598-9348

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

Čia Verlingas Doleris

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras. 2 auto. garazas. Marquette Parke \$23,900.

2 butų didelis namas. 6 ir 7 kamb. gražiai apkalta. Naujas stogas. Garazas. Reikia gerinti kas sugeba — naudokitės. Turime raktą. \$17,000.

6 kamb. mūro namas. 2 auto. garazas. Beveik prie Marquette Parke. Baigytas. Jau laisvas. \$21,000.

8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūsų \$17,000.

Linkus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji. 2 vonios. Karpetai. Be cemento gražūs. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garazas. Arti Kedzie — Nabisco. \$37,650.

1 1/2 aukšto. 18 metų mūras. 2 butai 2 auto garazas. Arti mūsų. Liga verčia atiduoti už \$33,500.

1 aukšto mūras pultas 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sanasam baldais. Naujas gazu šildymas. Garazas. Arti mūsų. \$26,500.

Platus ir pigus lotas su garazu. Arti Maria High School. \$5,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE

4230 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI GIMINTŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBES PRAŠYMAI ir kitoki blankai

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI

Maloniai jums patarnaus

BUD'S REAL ESTATE

2-jų butų po 4 kamb. mūras. Prie 73 ir Rockwell. Prašo \$26,900.

Prie 73 ir Western, 5 kamb. mūras. Labai gerai išlaikytas. Gazu šiluma. Tik \$16,500.

45 ir Campbell. Mūr. Tvirta kraitės patalpa, butas užpakaly. Garazas. Tik \$21,000.

73 ir Whipple, 4 kamb. mūras. Be cemento, garazas. \$25,500.

52 ir Whipple, 1 aukšto mūras — maisto krautuvas ir 5 kamb. butas. Platus lotas. Garazas. \$24,000.

LEMONTO RAJONE

10 lotų. 70x125 p. Kaina tarp \$11,750.00 ir \$14,000.00.

Komerčinis kampas — State St. ir Archer Ave. 9% akro. Prašo po \$12,000 už akrą.

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave. — 254-5551

185th & Archer Ave. — 257-2867

FROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biznio namus Brighton Parke su visais baldais ir įrengimais. Gerai einantis biznis ant biznio gatvės. Žemiau savikainos. Pajamų \$12,000 į mėn. Savininkui taverna ir butas. 4358 S. Western Ave.

Remkite tuos biznierių, kurie skelbia dien. "Drauge".

VYRAI IR MOTERYS**RESTAURANT HELP**

BUS BOYS — DISH WASHERS WAITRESSES (day & night)

Must be available to work through the fall. Apply in person only.

WILLIAM FLAGGS RESTAURANT

795 E. Golf Rd., Schaumburg, Ill.

EXPERIENCED BROILER COOK

To take charge of kitchen and CLEANING WOMAN.

Call Bud between 2-6 P. M. Mon. thru Sun. for appt.

Call — 668-1550

Wheaton Area

HELP WANTED — VYRAI

MAINTENANCE MAN General plant maintenance, with welding, electrical & form & fill machine experience. Full company benefits.

CALL MR. RICHARD OR MR. SQUIRE FOR APPOINTMENT 457-0300

VEGETABLE PACKING HOUSE**AUTO MECHANIC**

Experienced

on Foreign & American cars. Knowledge of Alignment, etc. Must have own tools. North. Call

477-2289 or 549-9209

Ask for JOE or BARRETT

HELP WANTED — MOTERYS**WAITRESSES**

Experienced in dining room service. Evening hours. Apply in person after 11 a.m.

THE CART RESTAURANT

601 S. Wabash Chicago, Ill.

DEMESIO!**Radio Programa**

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos iš stoties WLYN 1380 banga veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — parduoda vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutes pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvas, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Plačiausiai žinoma virimo knyga

Popular Lithuanian Recipes

— Suredagavo

Juozapina Dauzvardiene

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido šeštąją laidą šios populiarios virimo knygos. J. Dauzvardienė vėl patikslino ir pagrazino šią laidą naujais papuošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar mairiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrista ir spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrus

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų

pašto išlaidoms. (Iliuzijos gyventojai

pridėkite 50 centų mokesčiams ir paštui)

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbtimų kainos visiems prielaimos.

Biznieriams apimoka skelbtis dienraštis "Drauge".

TWO

LOCATIONS TO SERVE YOU BETTER

Our New Branch Office at 4363 Archer Avenue

Our Main Branch at 8340 So. Kedzie

EDWARD BOGUS

Edvardas Bogus, Vice-prezidentas Taupymo Departamente yra pasiruošęs jums patarnauti, jūsų finansiniuose reikaluose. Jis puikiai supranta jūsų problemas ir jums efektyviai pagelbės, nes šioje patarimų srityje jisai turi virš 22 metus praktikos. Atvykite ir pasitarkite su juo.

8.17%

*Per Annum

Effective yield on

7 1/2% Savings Certificate

6 year maturity

(\$3,000 Minimum)

*When dividends left on deposit

A substantial interest penalty is required on early withdrawals

SAFE DEPOSIT BOXES NOW AVAILABLE To Our Savers

FREE PERSONAL MONEY ORDERS TO OUR SAVERS (\$1,000 Minimum Account Balance)

GRUNWALD SAVINGS

MAIN OFFICE
8340 SO. KEDZIE AVE.
PHONE 778-8340

HOURS:
Monday & Thursday 9 to 4,
Tuesday & Friday 9 to 8,
Saturday 9 to 12:30.
CLOSED WEDNESDAY

BRANCH OFFICE
4363 SO. ARCHER AVE.
PHONE 376-4880

HOURS:
Monday, Thursday and Friday 9 to 7,
Tuesday 9 to 6, Sat. 9 to noon
CLOSED WEDNESDAY

SERVING CHICAGO SINCE 1913

BOSTONO ŽINIOS

KARDINOLAS MADEIROS LIETUVIŲ ŠVENTEJE

Lietuvių seselių Putname, Conn., kiekvienais metais rengiama Lietuvių šventė įvykio liepos 27 d. Tai šventė yra vispasiškai pavykusi. Žmonių prisirinko gal kaip retai kada. Po lietingų dienų oras buvo puikus: saulėta ir nekaršta. Į šventę atsilankė ir joje veik visą dieną praleido Bostono arkivyskupas kardinolas Humberto Madeiros, nors tai ir ne jo vyskupijos.

Šventė pradėta šv. Mišiomis, kurias atnašavo trys prelatai: J. Balkūnas, Pr. Juras ir K. Gečys. Kardinolas Madeiros pasakė pamokslą. Pamokslas buvo taikytas šių dienų persekiojimai ir kenčiančiai Lietuvai ir lietuvių tautai. Kardinolas ragino nenuostoti vilties ir tikėjimo. Per pasaulį einas žiaurus režimas, kuris pasiekęs ir Fatimos kraštą. Tačiau pranašystėje sakoma, kad galiausiai Marijos širdis triumfuos. Kardinolas žinąs lietuvių tautos kančias ir tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje. Po šv. Mišių, kalbant rožinį, buvo einama prie Fatimos Marijos statulos, kur susirinkę pakartojo pasiaukojimo aktą. Kardinolas Madeiros visą laiką atsilankęs meldėsi. Sugrįžus nuo Fatimos Marijos statulos, kardinolas priėmė Lietuvių B-nės ir kitų organizacijų atstovus. Toliau sekė pietūs. Pamaitinti tikstančius žmonių nėra taip lengva. Tačiau geros organizacijos dėka, tur būt, visiems visko pakako.

Mergaičių stovyklos programa vyko vyskupo Valančiaus vardu — jo 100 metų mirties sukakties proga. Jo raštai buvo minimi, kiekvienai mergaitei laikanči didelę raidę, o už jų sekė pilni užrašai ir su "Palangos Juze". Pradžioje programos, mergaitės išsiriškavo aikštėje, kiekviena turėjo gėlių puokštę. Pražygiavo pro kardinolą ir darydamos antrą ratą kėjo gėles prie kardinolo kojų. Kardinolas buvo iškvieštas į aikštę, pasodintas į gėlėmis apipintą kėdę. Sugiedota jam "Tigrausiu metų, laimingų metų" ir Bravo bravisimo. Kardinolui grįžus į savo vietą, vyko tautiniai šokiai. Pradėjo jauniausios stovyklautojos. Gal gražiausiai žiūrovams patiko "čigonės" ir jų šokis. Jaunuolis "čigonas" nepaprastai puikiai šoko, bet ir visos "čigonės" buvo puikios.

Šventėje buvo ir Simas Kudirka su visa šeima. Kažin kodėl jis buvo pristatytas jau baigiantis programai. Programos pertraukoje kalbėjo Lietuvių B-nės centro valdybos narys A. Gečys. Jis kalbėjo angliškai. Pakviestas ar savo iniciatyva labai šilta apie lietuvių kalbą kardinolas. Jis esąs sužavėtas lietuvišiais.

Iš Bostono į šventę buvo tik vienas autobusas. Jam bilietai buvo išparduoti iš anksto. Vėliau norėję patekti į jį nebegalėjo. Dauguma vyko savo automobiliais. Putname visos aikštės buvo užkimštos automobiliais.

Nekaltai Pradėtosios Marijos seselės dirba labai didelį lietuvių darbą. Ir ši šventė priklauso tam darbui.

MOKINIŲ VEŽIOJIMO KOVA TEBEVYKSTA

Prieš metus teisėjo įsakymu pradėtas mokinių vežiojimas į tolimas mokyklas įnešė į Bostono gyventojus didelį nesantį. Nuo to nukentėjo mokyklas, buvo sužeista daug mokinių ir kitų. Šiais metais tas vežiojimas praplečiamas iki vaikų darželių. Dabar kas tik turi galimybę, bėga su vaikais iš Bostono miesto į tolimesnes apylinkes, į miestas tuštėja ir paliekamas juodiems. Rasinė neapykanta auga. Praeitą sekmadienį, liepos 27 d., šeši juodukai, sakoma iš New Yorko, norėjo pasimaudyti Carson Beach, So. Bostone. Juos užpuolė baltųjų vaikai, su-

daugė jų automobilių, o kai kuriems teko net į ligoninę atsigulti. Šiam reikalui aiškinti iškviešta F. B. I.

Kai prasidės mokslo metai, tai ta trintis dar daugiau plėsis. Pareitais metais tam reikalui buvo išleista keliolika milijonų dolerių, šiais metais bus išleista dar daugiau. Mokslo lygis dar labiau kris. Kalbama, kad bus panaudota kariuomenė tam reikalui. Teisėjas dabar gali džiaugtis savo darbais.

Aną dieną, kad buvo paskelbta, kad nusikaltimų skaičius per šį pusmetį pakilo net 18 proc., U. S. Attorney General Levy sakė, joji jis stebisi, kad tik 18 procentų. Turėtų būti dar daugiau. Kada teisėjai iš baimės paleidžia nusikaltėlius, tas skaičius turės didėti. Ar teisėjas Garrity vaikus įsakė vežioti iš baimės, ar iš noro grauti Ameriką, mum neaišku.

PABALTIEČIŲ KONCERTAI

Pabaltiečių koncertai šiais metais vyks: rugsėjo 9 d. estų baritonas Ingemar Korgus, lapkričio 9 d. vargonais gros lietuvis Albinas Prižgintas, o kitų metų kovo 26 d. latvių pianistė Anda Zirmikis.

KITI PARENGIMAI

— Rugsėjo 10 d. Minkų radijo programos gegužinė Romuvos parke, Brocktone.

— Rugsėjo 14 d. LB apygardos diena Maironio parke, Worcester.

— Rugsėjo 20 d. Tautos šventės ir vysk. M. Valančiaus bei M. K. Čiurlionio minėjimas Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoje So. Bostone.

— Spalio 4 d. Lituanistinės mokyklos banketas Liet. Piliečių d-jos auditorijoje, So. Bostone.

— Spalio 12 d. Laisvės Varpo rudens koncertas Lit. Piliečių d-jos aud. So. Bostone.

RADIJO VALANČIŲ PIKNIKAS

Seniausių lietuviškų radijo programų Naujojo Anglijoje, 41 m. sukaktuvių, metinis piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 10 d. Romuvos Parke, Brockton - Montelloj.

Programa, kuri bus įvairi ir įdomi, prasidės 4 val. p. p. Onos Ivaškiens tautinių šokių ansamblio pašoks. Šoks ir svečiai, latvių tautinių šokių grupė, vad. E. Abolins. Bus metinis gražuolės "Miss Lithuania of N. E." rinkimas. Ją vainikuos perėitų metų gražuolė Ruth Volka-vičiūtė iš Dorchesterio. Išrinktoji gaus gražią rep. Ray Flynn iš South Bostono statulą, raudonų rožių iš Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvės ir gražų sportišką, moterišką rankinį laikrodėlį iš Ketrivėjo brangenybių krautuvės.

Gražuolė ir geriausias šokėjas atrinkti komitetą sudaro: O. Ivaškienė, Laima Kontantienė (1951 m. gražuolė), Juozas Kasperas, Henrikas Čepas ir Povilas Jančauskas iš Brocktono. Geriausi šokėjai bus apdovanoti Bostono miesto tarybos narės Louise Day Hicks, iš So. Bostono.

Laimėjimo dovanos šios: automobilis, devanotas Fitzmaurice Motor Sales iš Brocktono, 100 dol. S. B. Savings Banke, kelionė lėktuvu iš Bostono į N. Y. ir atgal, dovana kongr. John Joseph Moakley. Bus ir kitų gerų dovanų, taip pat septynios įėjimo dovanos.

Kviečiamos netekėjusios lietuaitės nuo 16 metų dalyvauti gražuolės konkurse. Lietuaitės, tarkitės su savo draugėmis, se-

Aloyzo Barono IŠDŽIOVUSI LANKA

Niekas taip giliai ir nevienpusiškai nesupranta įvykių, net ir ne laimingo, kaip Baronas. Ir jis moka tai papasakoti. Knyga 233 psl., kainuoja 4.50 dol. Galima gauti DRAUGE ir po atitinkojus.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1975 m. rugp. 5 d. 1 val. ryto, Little Company of Mary ligoninėje, Evergreen Parke, Illinois, sulaukusi 63 m. amžiaus, mirė

A. + A. Sofija Kavaliauskienė

PAUZAITE

Gyveno 6437 S. Washtenaw Ave., Chicago, Illinois. Anksčiau gyv. Omaha, Nebraska.

Gimė Lietuvoje, Pilviškių miestely. Amerikoje išgyveno 25 Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, sūnus Juozas, Rimas ir Jonas, duktė Rūta, žentas McCann, marti Angelė, 3 anūkai, vėlonės sesuo Vaičiūnienė su dviem sūnėnais gyv. Kanadoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė L. Fondui ir kitoms lietuvių organizacijoms. Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans kopl., 6845 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks penktad., rugp. 8 d. iš kopl. 10:30 v. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnūs, duktė, marti, žentas, anūkai. Laid. direkt. Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A. + A.

JUOZUI SALUČKAI

mirus 1975 m. gegužės mėn. 23 dieną, nuoširdžiai dėkojame kun. Thomas C. Brady už rožančiaus atkalbėjimą koplyčioje.

Mūsų nuoširdi padėka kun. Thomas C. Brady, kun. Kurai, kun. J. Linster atnašavusiems iškilmingas gedulo šv. Mišias bažnyčioje už vėlonio sielą ir apeigas kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. dr. F. Gureckui už maldas ir atnašautas šv. Mišias už vėlonio sielą Lemonte, Ill.

Dėkojame p. C. Dudley už vargonavimą šv. Mišių metu. Dėkojame p. V. Kiznienėi už žemę iš Lietuvos ir p. K. Rutkauskiui už atsilankymą žodžiu kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už taip gausias aukas šv. Mišioms, aukas vietoje gėlių, prisijusias gėles, išreikštas užuojautas spaudoje, žodžiu ir laiskais.

Visiems nuoširdžiai dėkojame už atsilankymą į koplyčią ir dalyvavimą laidotuvėse.

Liūdi: žmona Marija, sūnūs Vytautas ir Kęstutis su šeimomis.

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

sutėm ir gimėnaitėms, dalyvauti gražuolės rinkimo konkurse užsiregistruodamos pas Valentina Minkienę, 502 E. Broadway So. Boston, Mass. 02127, prisijusdamos savo vardą, adresą ir amžių. Dalyvaukite ir šokių konkurse, gros populiarius Mickey Haberek orkestras.

Pikniko šeimininkė Monika Plevokienė ir jos pagalbininkės gamins skanių, lietuviškų valgių, bus ir gėrimų.

Visi kviečiami atvykti į šį me-

tnį, linksnų radijo pikniką, kur susitiks draugus ir pažįstamus, praleisite dieną linksmam tyrame ore, gražioj gamtoj.

Autobusas išeis nuo So. Bostono Lietuvių Piliečių klubo 1:30 val. po pietų. Iki linksmo pasimatymo!

Valentina ir Steponas Minkai

— Teiraukis ne to, ką kraštai tau gali padaryti, o teiraukis, ką tu gali padaryti savo kraštui.

J. F. Kennedy

A. + A. ANITA LEVERETTE

Pagal tėvus SABOCKIS

Gyveno San Diego, California. Anksčiau gyv. Chicago, Ill.

Mirė rugp. 3 d. 1975, sulaukus 64 m. amžiaus.

Gimė West Virginia.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Edward Leverette, marti Loa, sesuo vienuolė Ses. M. Agnita, kazimierietė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks ketv., rugp. 7 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marti, sesuo ir kiti giminės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. + A. Magdalenos Kviecinskienės

(PETRILAITĖS)

Vienerių metų mirties sukaktis

Skausme ir ilgesyje prabėgo vieneri sunkūs metai be mylimos Mamytės.

Šventos Mišios už jos sielą bus atnašaujamos rugpjūčio 10, 1975, 11 val. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Racine, Wis.

Nuoširdžiai kviečiame giminės ir draugus prisiminti ir pasimelsti už a. a. Magdalenos sielą.

Nuliūdę: dukterys, sūnus, žentai, marti, anūkai ir proanūkai

A. + A.

RICHARDAS JASEĽSKIS

Paskautininkas

Rugpjūčio 8 d. jau sueina lygiai 2 metai, kai mano brangus sūnelis, buvęs Australijoje Sydnejaus skautų Aušros tunto įvair. atsakingose pareigose, per anksti apledo šį pasaulį.

Už jo sielą šv. Mišias atnašaus Tėvai Jėzuitai.

Maloniai prašau visus jo ir mano draugus ir pažįstamus pasimelsti už jo sielą.

Nuliūdęs TĖVAS

DRAUGAS, trečiadienis, 1975 m. rugpjūčio mėn. 6 d.

Didelio liūdesio valandoje, mirus brangiai motinai

A. + A. Jadvygai Prapuolenienei,

jos mielą šeimą — dukrą ALDONĄ, sūnus ALGĮ, VINČĄ, AUKSĮ, JURGĮ, BERNARDĄ ir MARIJĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime netekę taip artimo asmens.

Jadv. ir Ad. Damušų šeima

Brangiai Motinai mirus, ALDONAI BAČKAITIENEI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilia užuojautą.

V. P. Žolynai

A. + A. ANEĽI VALANTIEJIEI mirus, dukrai Danai Eringienei su šeima nuoširdžiai užuojautą reiškiamo.

Olga ir Henrikas Kačinskai.

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYNS MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. G. Rovenhill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6877

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, IL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

APILINKA MUS

× JAV vyriausybės išleista me leidiny apie apklausinėjimus sąryšį su vadinama saugumo konferencija yra įdėti Altos memorandumas, E. Šumano, T. Seireikos, K. Pažemeno, A. Gurecko, dr. V. Balčiūno, J. Breivės, J. Eigelio, K. Jankūno, dr. P. Atkočiūno, dr. J. Genio ir kitų lietuviškos bendruomenės iš įvairių vietovių veikėjų pareiškimai.

× Beverly Shores, Ind., St. Ann's bažnyčioje bus atnaujamam šv. Mišios lietuviškai rugpjūtio 10 d. 12 val. Vietos ir apylinkių lietuvių kviečiami gausiai dalyvauti ir užtikrinti pamaldų tęstinumą.

× Amerikos Lietuvių Tarybos eilinis posėdis vyko rugpjūtio 1 d. Buvo pasiinformuota apie dabartinę politinę padėtį, prezidento Fordo pavergtųjų tautų atstovų priėmimą ir ateities planus.

× Dr. Tomas Remeikis, Lituanistikos instituto, akademinės skaitijos ir kitų organizacijų darbuotojas, nuolat gyvenęs Chicagoje, kartu su savo žmona dr. Nijole ir vaikais, išvyko vienam mėnesiui atostogų. Į Chicago grįž rugpjūtio mėn. pirmomis dienomis ir tuojau aktyviai įsijungs į Vysk. M. Motiejaus Valančiaus šimtmečio akademijos ruošimo darbus, kuriuos ruošia Lituanistikos institutas kartu su Akademiniu skautų sąjūdžiu.

× Dalia Račkauskienė iš Camarillo, Calif. trims savaitėms atvyko su sūnumi aplankyti savo mamą Oną Chodeckienę, seserį Virginiją Bilię, ir vyro mamą Vladę Račkauskienę. Dalia lankys kursą De Paul universitete, pasiruošdama mokytojos darbiui parapijėje mokyloje. Ji yra baigusi anglų kalbos skyrių Californijos valst. universitete. "Drauge" įsigijo meniško drožinių ir užsisprenu-ravo dienraštį.

× Petras Balčius, Delran, N. J., nuširdus "Draugo" skaitytojas, parėmė mūsų spaudos darbus auka. Dėkojame.

× Jaunimo III-jam kongresui remti LB Gage Parko apylinkė ruošia linksmavakarij Union Pier, Mich. rugp. 9 d. šį šeštad. 7:30 v. v. Bus karšta vakarienė, pyragai, gėrimai, veiklos loterija. Gros A. Stelmoko orkestras. Visus kviečia dalyvauti ir dėkoja

Valdyba (pr.)

× III PLJK išvyka Pietų Amerikon, organizuojama PLB valdybos, įvyks 1975 gruodžio 20 — 1976 sausio 10. Bus aplankyta: Argentina, Urugvajus ir Brazilija. Išvykai registruojami jaunieji ir vyresnieji. Gavi-mui užsiregistravimo blankų, daugiau informacijos bei žinių apie kelionės kainą, prašom skubiai rašyti adresu:

III PLJK Išvyka
4428 S. Rockwell Ave.,
Chicago, Ill. 60632
arba vakarais skambinti telef.: (312) 476-0601. (pr.)

× Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė, Dainavoje, autobusas išvažiuoja sekmadienį, rugp. 10 d. 9 val. ryto nuo Jaunimo centro. Registruotis pas J. Tamulį, 7031 So. Maplewood Ave. Tel. 925-4076 (pr.)

× Vartok vėsintuvą — tanyk elektrą: specialų automata — timer dovanų duoda Gradinskas, perkantiems Emerson vėsintuvą. 2512 W. 47 St., telef. FR 6-1998. Treč. užd. (sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Kun. Edmundas Budreckis, MIC, po sunkios kojos operacijos grįžo į Marianopolį. Nors dar vaikščioti gali tik su lazdomis, bet pamazų sveiksta.

— JAV Liet. Bendruomenės Hot Springs apylinkė švenčia savo penkerių metų gyvavimo sukaktį. Dabar jai vadovauja pirm. P. Balčiūnas, sekretoriauja St. Ramas. Ta proga apylinkės valdyba nusiuntė sveikinimo ir padėkos raštą savo steigėjui kun. J. Prunskiui. Rašte sakoma: "Nuširdžiai Tamstai dėkingi už pakelimą mūsų Lietuvos laisvės kovai".

— Magdalena Galdikienė, žinoma mūsų moterų veikėja dar iš nepriklausomos Lietuvos laikų, jau kuris laikas pastoviai gyvena Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne, Putname, kur ji yra įsteigusi ir gražiai tvarko savo vyro a. a. dail. Adomo Galdiko kūrybos darbų ir memorialinį muziejų. Čia sutelkta apie 200 žinomo dailininko paveikslų — originalų, daug idėjų literatūros meno klausimais. Yra ir dailininko darbo drabužiai, jo vartotos tapybos priemonės.

× Kun. Jonas Kardauskas, MIC, aplankęs savo brolių, seserų P. Kamantauskienės šeimą ir kitus artimuosius, kiek pailsėjęs, grįžo namo į Chicago ir pradėjo vėl eiti savo pareigas.

× Juozas Skeivys, žinomas čikagiešis, susirgo ir buvo paguldytas Illinois universiteto ligoninė ištyrimui ir tolimesniam gydymui. Jo dabartinis adresas: 840 So. Wood St., University of Illinois, Orthopedic Ward I, Room. 120.

× Dr. Jonas P. Lenkaitis, gyvenęs New Yorke, pokario metais Vak. Vokietijoje atgaivinęs "Patrijos" leidyklą ir išleidęs 54 lietuviškas knygas, vėliau apie 25 metus aktyviai nebedalyvavęs lietuviškame kultūriname gyvenime, vėl grįžta į lietuvišką kultūrinę veiklą. Prieš keletą mėnesių jis paskyrė 3300 dolerių premijoms mūsų rašytojų ir muzikų kūriniams premijuoti Vyskupo M. Valančiaus ir M. Ciurlonio metų progą. Nesenai jis kartu su "Darbininko" redaktorium rašyt. Paulium Jurkum ir "Draugo" redaktorium Broniu Kvikiu atliko ilgesnę kelionę, lankydami mūsų kultūrinę institucijas, rinkdami lituanistinę medžiagą ir tardamiesi, kaip pagyvinti mūsų kultūrinę veiklą.

× Mokyt. Pranas Karalius, žinomas pedagogas, vadovaus IX-jai lietuvių mokytojų ir jaunimo studijų savaitė Dainavoje, kuri įvyks rugpjūtio 10-17 dienomis. Jis taip pat praves pažinęs apie Tėvynės pažinimo bei geografijos mokymą mūsų lituanistinėse mokyklose, pristatys naujus vadovėlius ir juos įvertins.

CHICAGOS ŽINIOS

KARD. CODY IR MOKYKLŲ TARYBA

Buvo iškilęs nuomonių skirtumas tarp kard. J. Cody ir Chicago katalikų mokyklų tarybos dėl tolimesnės šalpos ir palaimymo kai kurių mokyklų miesto srityse, iš kur daug katalikų išsikėlė, kur mokykloms reikia daug paramos iš arkivyskupijos, kai pati arkivyskupija turės deficitą. Kardinalas norėjo tokias mokyklas uždaryti, mokyklų taryba grasino pasitraukimu. Dabar kardinalas parąšė mokyklų tarybai palankų laišką ir, atrodo, konfliktas bus pašalintas.

APLEISTI NAMAI

Chicagoje yra apie 2,500 apleistų namų, kurie buvo įsigyti su federaline paskola, bet, neišmokę paskolos, perėmė namus Miestų plėtimo departamentas. Chicago's meras R. Daley antradienį buvo sušaukęs bankų, paskolų bendrovių vadovus ir tarėsi, kaip su jų miestu valstyje ir federaline pagalba būtų galima padaryti tuos namus vėl naudojamais.

PARAMA MENUI

Illinois Meno taryba per metus išdalina daugiau kaip 2 mil. dolerių meno kūrybai remti. Chicago's simfoninio orkestro gastrolėms į 5 miestus paskyrė 42,000 dol.

SKRIDIMAI Į LOS ANGELES

United lėktuvų bendrovė nuo rugs. 3 d. pradės bė sustojimo naktinius skridimus iš Chicago į Los Angeles pagiginta kaina.

UŽMUSĖ JOJIKĖ

Automobilis Palos Heights miestely trenkė į jojančią merginą Tracey Goes, 18 m., ir užmušė ją ir arklį. Automobilio vairuotojas R. J. Pekša, 19 m., patrauktas teisman.

LAISVĖS TRAUKINYS 100,000

Laisvės traukinys yra eksponatais, liečiančiais JAV nepriklausomybės sukūrimą ir pažangą. Chicagoje aplankė per 100,000 žmonių. Šis traukinys iš Chicago's pirmadienį išvyko į kitus miestus.

REKORDINIS OZONO KIEKIS

Chicagoje pirmadienį buvo rekordinis ozono kiekis — net 223 milijoninės dalys. Aukščiausias kiekis buvo pastebėtas 3 v. p. p. prie Kenwood aukšt. mokyklos, 5015 S. Blackstone.

BRANGUS TAISYMAS

Automobilų taisymas per metus Chicagoje pabrango nuo 10 iki 30%, priklausant nuo vietos, kur taisoma.

TELEFONAS PABĖGUSIEMS

Nuo tėvų pabėgusiems paauguliams sudarytos sąlygos nemokamai šauktis tėvų pagalbos. Telefono aptarnauja savariai, jo centras Metro-Help, 2210 N. Halsted, Chicagoje. Tokių telefonų yra ir kituose miestuose. Jo išlaikymui Chicagoje federalinė vyriausybė paskyrė 152,080 dol. Paskutiniu metu Chicagoje tuo telefonu buvo apie 1,500 šaukimų per mėnesį.

UŽSIMUSĖ BERNUKAS

Greit važiuodamas mažų motociklu 8 m. berniukas M. P. Justice trenkė Hammondo mieste į automobilį ir užsimusė.

MIRTIS GINANT MERGINĄ

Keturi Lojolos universiteto studentai Hasty Grill restorane, Melrose Parke, pamatę mušamą merginą, norėjo ją apginti. Vienas iš tų studentų — Mark Butterly, 23 m., dviejų vyrų buvo užmuštas. Kaltininkai sugauti.

LAKŲNŲ STREIKAS

Northwestern pilotai sustreikavo ir tos bendrovės lėktuvų judėjimas sustojo. Į Chicago iš Chicago's kasdien skrisdavo po 50 Northwestern lėktuvų.

LIETUVOS KAIME

Dabar sustojom mažoje aikštelėje. Aiškiai galima matyti, kad šita aikštelė yra kaimelio centras. Čia ateina senas ūkininkas, dantys pageltonavę. Mes sustojome pažiūrėti mažo kumeliuko, dar neatpratinto nuo mamytės.

Važiuojam toliau. Randam mano Babytės gimtinius nemečius. Po tiek metų jie vis dar stovi. Giliai sujaudinta, Babytė staiga vėl jauna. Bėga pažiūrėti, ar prūdas, kuriame ji maudydavosi, neišdžiūvęs, ar tiltas tebeliko... Pastatai senesni, veidai nežinomi, bet viskas tebėra taip, kaip Babytė atsiminė. Mergaitės ir berniukai žiūri idomiausiai mus. Mes prieinam prie babutės ir paklausiam, ar galima namą pamatyti. Įeinam į jos kambarį. Viskas taip vargingai. Šimtai mūsų visur užia. Mamytė duoda jai skarelę. Vargšytė, tai vienintelis šviešus dalykas visame tamsiame kambaryje.

Susėdom į automobilį. Šį kartą lankome kapines, kuriose palaidoti giminės. Kaip gražu ir tylu čia! Kiekvienos kapinės kitokios, kaip ir žmonės. Visi ka-

Eil. "Lietuva" iliustracija.

Milda Tomkutė

pai turi kokią nors statulėlę, marmurę įrašytą žodelių. Tiek kapų! Kaip įdomu būtų čia ateiti ir skaityti įrašus, galvoti apie žmones Lietuvoje: kaip jie gyveno, ką jie darė, ar kas nors dar liūdi jų?

Diena jau baigiasi, tamsu, saulė pamiršo šviesti. Bet aš šios dienos ilgai neužmiršiu... Lina Strikaitytė, Los Angeles lit. m-las mokinė.

CHICAGOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ VEIKLA

Chicago yra lietuvių židinys. Čia veikia įvairios organizacijos, klubai, mokyklos, opera, chorai, šokių grupės ir kt. Dirba visi lietuviai vieningai, paverę Lietuvą negalėdami laisvai veikti. Todėl tas įpareigoja mus visus dirbti jos labui. Toks židinys yra ir Jaunimo centras, kur randa prieglobstį mokyklos.

Ežero pakrantė Lietuvoje

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago's skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

LIETUVA

Šalis tai gintaro ir rūtos, Tėvynė Lietuva. Snabzdėjo partizano lūpos, — Kad būtum tu laisva...

Ir upės Tavo plačios, ežerai, Pušynai, kalvos ir laukai Lakštingalos ir vėversiai! Audringai Baltijos krantai. Didvyriai — tavo knygnešiai, Artojai, dainiai ir kariai. Maldaujam Dievą mes karštai Tau laisvės dienų visados! Kad iš visų kraštų vaikiai Bučiuotų žemę Lietuvos.

Atsiuntė Milda Tomkutė, Los Angeles lit. m-las mokinė "Saulutės Spindulys"

skautai. Čia yra muzikos archyvas, meno galerija ir kt. Chicago yra lietuvių išsivijos širdis. Čia išaugo daug taurių lietuvių.

Vytens Markevičius, 8 sk.

Dariaus Girėno lit. m-la.

LIETUVIŠKŲ RANKDARBIŲ KURSAS

Man patinka šita mokykla, bet čia mokoma daug nenaudingų dalykų. Lietuvos istorija yra labai neįdomi — turėtų būti kaip nors pagyventa. Gal reikėtų įvesti lietuviškų rankdarbių

aš atsikėliau anksti ir pradėjau rinko prieš tėvų valią. Tėvas la-kasti duobę mūsų klubo požeminiui namui. Greit mama mane pašaukė pusryčių valgyti. Pavalgę važiuavome prie ežero maudytis. Buvo labai smagu. Ten maudėsi daug vaikų, aš susipažinau su Davidu.

Kai mes grįžome, jau buvo atvažiavę vasarotojai. Atvažiavo Nida, Silvija, Darius, Audrius ir Violeta. Mes pasistatėme palapinę. Aš su Audriumi ir Darius miegojau ten keletą naktų. Mes ten išbuvome dvi savaites ir buvo labai smagu.

Andrius Plienais, K. Donelaičio lit. m-las III sk. mokynys.

NORIU LIETUVAI LAISVĖS

Aš norėčiau kalbėti su vaikais ir jiems papasakoti, kaip rusai užėmė Lietuvą. Aš jiems papasakočiau, kaip prieš karą lietuviai sunkiai dirbo savo žemėje. Aš parašyčiau laišką rusams ir paklausčiau, kodėl Lietuva yra nelaisva.

Pabaigus mokslo metus, aš norėčiau nuvažiuoti į Lietuvą ir pasikalbėti su rusais. Kai aš būsiu vyresnė, aš gal nuvažiuosiu į Lietuvą ir pamatysiu kaip lietuviai gyvena.

Rima Suopytė, 13 m.

Melrose Parko lit. m-la.

SUNUKAS

Mes turėjom šuniuką Pilki. Jį palikom pas dėdę kaime, kad jis turėtų daug vietos kur laksytis. Negera dėdės kaimynė ji nušovė. Mes jo labai galėjome.

Tomas Pukštas, I sk., Marquette parko m-la

JURGIS GLIAUDA

Jurgis Gliuda gimė 1906. VII. 4. Jis tapo rašytoju. Po I Pasaulinio karo grįžo į Lietuvą pas tėvus. Dirbo Kaune. Vėliau gyveno Vokietijoje ir Šveicarijoje. Į JAV atkeliavo 1949 m. Gyveno Detroito, vėliau persikėlė į Los Angeles. Abiejuose

biešiau priešinosi. Dovanų (atleido) sūnui tik tada, kai perskaitęs laikraščius sužinojo, kad jo sūnus yra labai garsus ir Paryžiaus žmonių mylimas. Kartą sugalvojo savo sūnų pamatyti teatro scenoje.

Tėvas įėjęs į teatrą, tikėjo savo sūnų pamatyti didelio po-no rolėje, turtingai, gražiai apsirengusį ir nesiskaitantį su pinigais. Bet tėvo nusivylimui, Laurent vaidmuo nevykusio tarno rolę. Tėvas sugrįžo namo vėl labai pyko už tokį sūnaus elgesį.

— Kas tau yra? — paklauso persigandusi žmona.

— Tylėk ir neminėk man to niekio vardo, kuris mums tik gėdą daro. Supranti, kai tik jis pasako kokį žodį, tuojau visi, net pilvus susiėmę juokiasi. Tai matai dabar, kaip mudu vaiką auginame ir kas iš jo išejo: kad visi iš jo viešai juoktųsi ir jį žemintų.

ZUVYTĖS

Aš turiu žuvyčių. Viena turi ilgą uodegą, kita turi mažą uodegą. Viena greitai plaukia, kita plaukia negreitai.

Regina Plenytė, I sk. Marquette parko m-la.

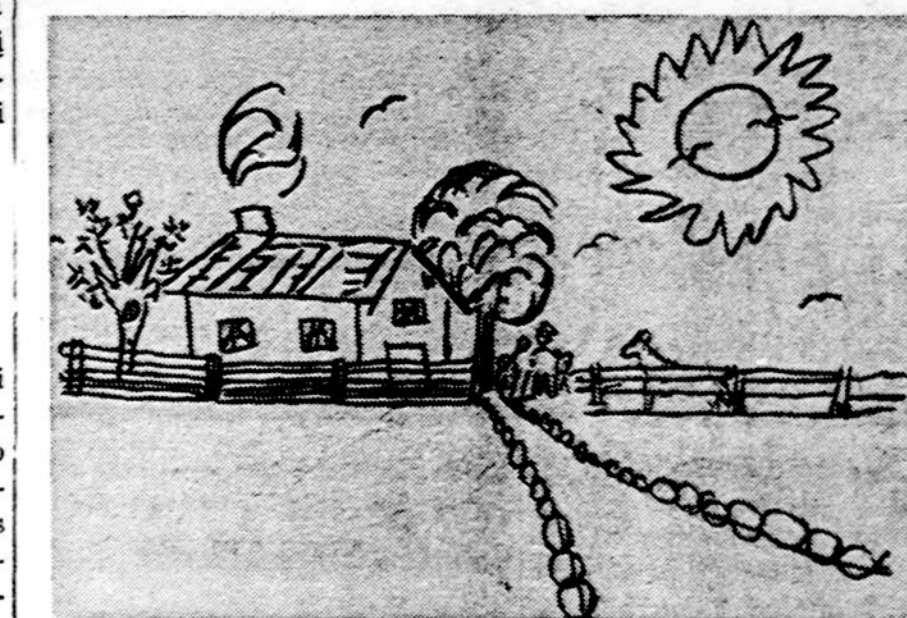
MANO VOVERYTĖ

Mano voverytė yra ruda. Ji kartais ateina į mūsų kiemą. Vieną kartą ji paskambino mūsų skambutį prie durų. Nes ji žino, kad mes visada jai duodame riešutų. Aš labai mėgstu savo voverytę.

G. Liulevičius, I sk. mokynys. Marquette parko m-la.

NESKAUSMINGA OPERACIJA

Skotų chirurgas J. Simpson (1811-1870) pirmasis pasiūlė chirurgijoje naudoti chloroformą, kaip neskausmingą priemonę. Dėl to kilo tikinčiųjų nepasitenkinimas.

"Lietuvos kaime" iliustracija.

Lina Strikaitytė

miestuose turėjo svarbias pozicijas tarp lietuvių.

Jurgis Gliuda pradėjo rašyti eilėraščius ir vaizdelius jau 1945 m. Eilėraščius ir mažas pasakas spausdino laikraščiuose, kaip Tėviškės Žiburiuose. Drauge, Ateityje, Dirvoje, Lietuvių Dienose, Vienybėje ir kitur.

Jurgis Gliuda parašė daug rašinių, eilėraščių ir kitų dalykų. Jis buvo ir, tur būt, bus vienas geriausių lietuvių rašytojų. Jis rašė straipsnelius mažiems vaikams ir dideliems. Rašytojas Jurgis Gliuda yra gavęs daug premijų už romanus ir noveles.

Algis Leškus, Los Angeles lit. m-las mokynys "Spindulys"

KOMIKAS

Seniau Paryžiuje buvo labai žymus komikas (juokdarys) Laurent. Jis tą profesiją pasi-

— Viešpats pasiuntė žmogų kančias už jo nuodėmes, ir nuskausminti operaciją — dar didesnė nuodėmė.

Simpsonas jiems pasiūkino:

— Viešpats ir pats atliko neskausmingą operaciją. Pirma Adomą užmigdė, tik tada jam išėmė šonkaulį.

— Batakių apylinkės piemenys taip juokaudavo: "Tėve mūsų, neik į Prūsus. Neduok duonoms — neimsiu, neduok ropių — išbarstysiu. Duok lašinių gerą bryzą (gabalą) — gausi dangių gerą vietą.

— Kai moteriai ilgo sijono padėklų kraštėlis vaikščiojant atsilienka, žmonės sakydavo: "Matyt, uliavosi (baliavosi), būsi girta."

— Kai apivaras atsirūša, sakoma: "Žmonės apkalba".